

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 31.7.2020

Haminan kaupunginvaltuusto
22.9.2020

SISÄLLYS

JOHDANTO	2
Kaupunginjohtajan katsaus.....	2
Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	3
Haminan kaupungin kehitys	4
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	4
Käyttötalous	4
Kymsoten maksuosuus.....	5
Henkilöstösuunnitelma.....	6
Verotulot.....	6
Valtionosuudet	7
Investoinnit.....	7
Tulosennuste	7
STRATEGINEN OHJAUS	8
Haminan kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa.....	8
Kaupunkistrategia Hamina	9
Kaupunkistrategian toimeenpano.....	9
TOIMENPIDEOHJELMAT JA KÄRKIHANKKEET	16
TÄRKEIMPIEN KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET	19
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO	27
TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	28
Strategisen johtamisen palvelualue	28
Hyvinvoiva haminalainen palvelualue.....	31
Vetovoimainen Hamina	35
KAUPUNGIN INVESTOINNIT	41
Strategisen johtamisen investoinnit	41
Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit.....	42
Vetovoimaisen Haminan investoinnit.....	43
RAHOITUS	47
Antolainojen muutokset.....	48
Pitkäaikaisten lainojen muutokset.....	48
TULOSLASKELMA	49
RAHOITUSLASKELMA	50
HAMINAN VESI -LIIKELAITOS	51

JOHDANTO

Kaupunginjohtajan katsaus

Koronaviruksella on ollut erittäin suuria vaikutuksia globaalisesti, kansallisesti ja paikallisesti. Vaikutukset jatkuvat ja niiden kesto on mahdotonta arvioida. Pandemian ensimmäinen aalto hoidettiin hyvin Suomessa ja myös Kymenlaaksossa, sairastavuus- ja kuolleisuusluvut olivat alhaiset. Haminaassa on tähän mennessä ollut alle kymmen todettua tartuntaa eikä kuolemantapauksia ole sattunut.

Maaliskuun puolessa välissä kaupungin toiminnot kokivat mullistuksen; koulut siirtyivät etäopetukseen, valtaosa päivähoitossa olevista lapsista jäi kotiin, etätöihin siirtyivät kaikki, joiden työ sen mahdollisti, sähköiset kokoukset aloitettiin, kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät toimitilat suljettiin, digitaaliset palvelut käynnistyivät, jne. Monet palveluyritykset sulki ovensa tai rajoittivat toimintaansa, minkä seurauksen työttömyys kasvoi yli 50 prosenttia. Riskiryhmiin kuuluvien liikkumista rajoitettiin. Suomen rajat suljettiin tavaraliikennettä lukuun ottamatta.

Suomessa pandemiatilanne helpotti alkukesästä ja pääasiassa siirryttiin normaalitilaan. Mutta esimerkiksi kansainvälisen matkustamisen rajoittamista jatkettiin. Parhaillaan jännitetään, tuleeko toinen aalto?

Haminan matkailu koki mullistuksen, kotimaanmatkailu korvasi tapahtuma- ja risteilyvieraat sekä venäläiset. Monet löysivät idyllisen kesäkaupunki Haminan. Pikkukaupunkien yleinen vetovoima kasvoi, koska ihmiset haluavat entistä enemmän tilaa ja turvallisuutta eikä etätö ole paikkaan sidottua.

Pandemian kokonaislaskun suuruutta ei vielä tiedetä. Monet yritykset ovat ongelmissa, pandemia jatkuu ja terveydenhuollon hoitovelka kasvaa. Valtio on satsannut pandemian hoitoon ja sen negatiivisiin vaikutuksiin noin 20 miljardia euroa, mistä myös kunnat ovat saaneet osansa. Mm. tästä syystä kaupungin tilinpäätös tulee olemaan ennakoitua parempi.

Sataman liikenne ja investoinnit ovat jatkuneet vilkkaana. Tosin esimerkiksi paperin kulutuksen lasku alkaa näkyä liikenteessä. Haminan Energialla on menossa isoja investointeja LNG-terminaaliin, siihen liittyvään maakaasuverkostoon sekä kaukolämpöön. Keväällä kaupunki pääomitti yhtiötä 7 miljoonalla eurolla ja yhtiön rahoitusjärjestelyt jatkuvat. Hamina Asuntojen toimitusjohtaja vaihtui, Eija Nevalainen jäi eläkkeelle ja Kati Kolari aloitti työt syyskuun alussa. Googlen mittavat rakennustyöt jatkuvat.

Kiitos haminalaisille varovaisuudesta ja turvallisuusohjeiden noudattamisesta, teidän ansiosta korona ei ole juurikaan kaupunkiin levinnyt. Jatketaan samalla tavalla. Lämmin kiitos myös päättäjille ja henkilöstölle, että otitte rohkeasti ja ennakkoluulottomasti pandemian edellyttämät uudet toimintatavat käyttöön, ensimmäinen erä on voitettu. Jatketaan uudistumista ja uudistamista, pysähtyneisyys on myrkyä luovuudelle.

Hannu Muhonen
kaupunginjohtaja

Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Kuluvan vuoden helmi-maaliskuussa levinneellä koronapandemialla ja sen vuoksi käyttöön otetuilla rajoitustoimilla ympäri maailmaa on ollut erittäin rajuja vaikutuksia talouskasvuun. Kysyntä pysähtyi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä kuin seinään monilla työvoimavaltaisilla palvelualoilla ympäri Eurooppaa. Vastavaa kysyntäshokkia ei ole koettu missään aikaisemmassa talouskriisissä.

Ennakolliset Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpäädön tiedot kertovat, että Suomen kansantalous painui jo kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa taantumaan. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi supistui 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Sitä edeltävällä neljänneksellä bruttokansantuote pieneni 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Ennustelaitosten viimeisimpien arvioiden mukaan koronakriisi heikentää Suomen kansantalouden kasvua tänä vuonna noin 5-7 prosenttia. Ensi vuodelle ennustetaan tyypillisesti noin 2-4 prosentin BKT:n volyymin kasvua. Ennusteita tarkistetaan syksyn aikana vielä tiheään. Pahimmillaan tulevien vuosien kasvu on ennustettua hitaampaa useiden vuosien, jopa vuosikymmenen, ajan.

Koronavirusepidemia, sen hidastamiseksi tehdyt sulkutoimenpiteet ja talouden tilan väliaikainen mutta jyrkkä heikkeneminen ovat kääntäneet julkisen talouden alijäämän ja velan nopeaan kasvuun. Myös koronavirusepidemian haittojen vähentämiseksi ja yritysten taloustilanteen helpottamiseksi tehdyt toimet heikentävät julkista taloutta. Julkisen talouden alijäämä kasvaa VM:n ennusteen mukaan tänä vuonna lähes 18,5 mrd. euroon eli yli 8 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Julkisen velan arvioidaan kasvavan viime vuoden vajaasta 60 prosentista lähes 71 prosenttiin suhteessa BKT:hen kuluna vuonna ja vuoden 2024 loppuun mennessä lähes 80 prosenttiin.

Vaikka koronakriisin taloudelliset seuraukset ovat olleet erityisen synkkiä palvelualoilla niin tuotannon heikentyminen on vaivannut kriisin aikana myös teollisuutta. Tuoreimpien tietojen mukaan teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto oli kesäkuussa peräti 6,9 prosenttia pienempi kuin vuoden 2019 kesäkuussa. Tulevaisuuden näkymien kannalta huolestuttavaa on erityisesti teollisuuden uusien tilausten kehitys. Uudet tilaukset ovat laskeneet kuusi kuukautta peräkkäin heikennyksen ollessa erityisen jyrkkää huhti-kesäkuussa. Tammi-kesäkuussa teollisuuden uudet tilaukset vähentyivät viime vuodesta lähes 12 prosenttia. Voimakkainta lasku on paperiteollisuudessa, josta elokuun lopulla UPM ilmoitti Kaipolan paperitehtaan sulkemisesta.

Kuluva vuosi on ollut työmarkkinoilla historiallisen huono. Koronapandemia räjäytti maaliskuussa yt-neuvottelujen ja lomautusten määrän ennätyselliseen kasvuun. Samalla yrityksille laadittiin erilaisia tukiohjelmiä ja maksuhelpotuksia. Tästä huolimatta koronakriisi on heikentänyt työllisyyttä ja lisännyt työttömyyttä. Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli heinäkuun loppuun yhteensä 387 500 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 118 500 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,7 prosenttia, eli 4,5 %-yksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Koko-aikaisesti lomautettujen määrä oli heinäkuussa 71 000 suurempi ja avoimien työpaikkojen määrä 6 000 pienempi kuin vuosi sitten.

Tämänhetkisten arvioiden mukaan korona heikentää kuntataloutta vuonna 2021 noin 1,7 miljardilla eli lähes yhtä paljon kuin kuluvana vuonna. Vaikutukset näkyvät erityisesti verotuloissa, jotka laskevat pandemian johdosta huomattavasti. Kuntataloutta vahvistavista toimenpiteistä ensi vuoden osalta ei ole vielä mitään päätöksiä, vaan maan hallitus päättää niistä syksyn budjet-tiriihessä. Koska julkisen talouden verotulopohja on pettänyt koronapandemian seurauksena, jo ennestään alijäämäinen kuntatalous ei kestä ilman uusia seuraaville vuosille kohdistuvia valtion tukitoimenpiteitä. On selvää, että myös kunnille tulee valtion tavoin merkittävä lasku pandemiasta. Jo ennestään heikko kuntatalous tulee seuraavina vuosina heikkenemään entisestään.

Kuntien kannalta keskeistä on, millainen lasku koronapandemian vuoksi kiireettömän hoidon siirtymisestä eli seuraaville vuosille kasautuvasta hoitovelasta kunnille koituu. Kuntakohtaisten vaikutusten suuruuteen ja ajoitukseen vaikuttaa luonnollisesti myös se, mille toimialoille kriisi iskee voimakkaimmin. Lomautukset ja irtisanomiset lisäävät myös painetta sosiaalihuollon palveluihin.

Talouskehityksen suunta niin Suomessa kuin muissakin maissa riippuu epidemiatilanteen toisen aallon vaikutusten ohella lopulta myös siitä, miten muiden suurten talousalueiden kysyntä loppuvuonna kehittyy, muuttuvatko monissa maissa käynnistetyt lomautukset tai irtisanomiset massatyöttömyydeksi, uskaltavatko kuluttajat kuluttaa ja hälveneekö tulevaisuutta ja investointinäkymiä vaivaava epävarmuus markkinoilta. Vaarana on edelleen kuitenkin yritysten konkurssi-aalto, työttömyyden kasvu sekä talouden ajautuminen pidempikestoiseen lamaan. Tämä heikentäisi myös kuntien tulopohjaa merkittävästi vuosiksi eteenpäin.

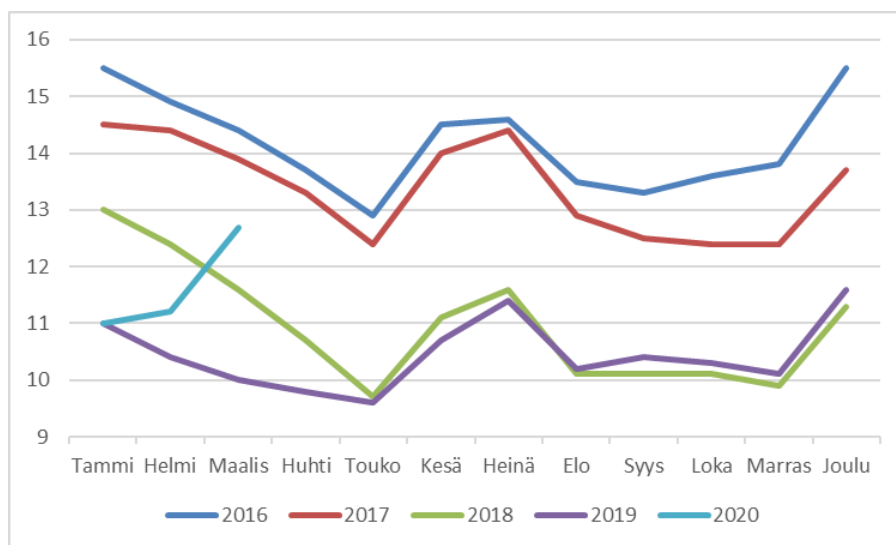
Haminan kaupungin kehitys

Haminan kaupungin osalta koronapandemian vaikutukset vuoden 2020 käyttötalouteen ovat tämän hetken ennusteen mukaan jäämässä selvästi aiemmin arvioituja pienemmiksi. Suurin syy tähän on maan hallituksen alkuvuodesta kuntatalouteen osoittamalla merkittävällä, useista toisiaan täydentävistä toimenpiteistä muodostuvalla tukipaketilla peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiviteetin ylläpitämiseksi.

Haminan kaupungin asukasluku vuoden 2019 lopussa oli 20 111 eli väkiluku pieneni viime vuonna 175 hengellä. Heinäkuun lopussa asukasluku oli 20 024, eli vähennyistä alkuvuoden aikana on 87 asukasta. Vuoden

2020 ensimmäisellä neljänneksellä luonnollinen väestönlisäys oli -99 ja kuntien välinen muutto -20 asukasta. Nettomaahanmuutto oli reilut 30 asukasta.

Työttömyys kääntyi helmikuussa kasvuun ja kasvoi voimakkaasti huhtikuussa, jolloin työttömien määrä oli suurimmillaan 1 363 henkeä. Kasvu helmikuuhun verrattuna oli 367 henkeä. Työttömyysaste oli korkeimmillaan huhtikuussa 15,4 %. Tilanne on parantunut hieman heinäkuun loppuun mennessä, jolloin työttömyysaste oli 14,3 % (edellisenä vuonna 11,4 %). Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi alkuvuoden aikana 59 hengellä ja pitkäaikaistyöttömien määrä 33 hengellä.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalous

Toimintatuotot ovat kokonaisuudessaan toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti. Maksutuottojen arvioitua heikompi kertymä johtuu koronan vaikutuksista päivähoiton palveluiden kysyntään ja liikuntapaikkojen suljettuna pitämiseen. Kaiken kaikkiaan Koronan aiheuttamat vaikutukset keväällä varhaiskasvatuksen maksutuottokertymään olivat noin -92.000 euroa. Myyntituotot ovat hieman tasaista kehitystä jäljessä.

Toimintakulut ovat pysyneet talousarvion raamissa ja henkilöstökustannukset ovat niin ikään toteutuneet alle budjetoidun. Toimintatuottojen ja -kulujen merkittävä kasvu edellisestä vuodesta johtuu sisäisten vuokrien laskentaperusteiden uusimisesta.

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Toteutunut	Tp:stä	Talousarvio	Toteutunut	Ta:sta	Muutos 2019/2020	
sisäiset ja ulkoiset erät	2019	31.7.2019	%	2020	31.7.2020	%	€	%
ilman vesiliikelaitosta				Osv I				
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	8 481 696	4 455 083	52,5	8 198 200	4 234 023	51,6	-221 061	-5,0
Maksutuotot	1 272 067	757 428	59,5	1 144 200	505 408	44,2	-252 020	-33,3
Tuet ja avustukset	1 034 066	502 686	48,6	988 100	639 177	64,7	136 492	27,2
Muut toimintatuotot	18 416 842	11 017 929	59,8	24 587 500	14 322 769	58,3	3 304 841	30,0
Tuotot yhteensä	29 204 671	16 733 126	57,3	34 918 000	19 701 378	56,4	2 968 252	17,7
Valmistus omaan käyttöön	324 410	131 256	40,5	171 500	116 575	68,0	-14 681	-11,2
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-26 924 788	-15 869 494	58,9	-27 373 700	-15 470 359	56,5	399 136	-2,5
Henkilöstökorvaukset	383 265	256 749	67,0	198 000	192 510	97,2	-64 239	-25,0
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-7 109 019	-4 206 090	59,2	-7 340 300	-4 147 626	56,5	58 465	-1,4
Muut henkilösivukulut	-987 777	-608 603	61,6	-1 011 300	-528 589	52,3	80 014	-13,1
Palvelujen ostot	-96 156 310	-53 998 827	56,2	-97 511 500	-53 938 238	55,3	60 589	-0,1
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-5 910 176	-3 471 974	58,7	-6 034 900	-3 414 405	56,6	57 569	-1,7
Avustukset	-2 023 269	-1 243 259	61,4	-2 519 000	-1 471 140	58,4	-227 882	18,3
Muut toimintakulut	-9 327 695	-5 375 768	57,6	-14 788 300	-8 454 677	57,2	-3 078 909	57,3
Kulut yhteensä	-148 055 770	-84 517 266	57,1	-156 381 000	-87 232 523	55,8	-2 715 258	3,2
TOIMINTAKATE	-118 526 689	-67 652 884	57,1	-121 291 500	-67 414 571	55,6	238 313	-0,4
Verotulot	85 455 259	50 266 785	58,8	82 400 000	53 132 102	64,5	2 865 317	5,7
Valtionosuudet	38 152 873	21 766 854	57,1	43 475 200	24 937 477	57,4	3 170 623	14,6
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	582 712	227 761	39,1	580 000	155 622	26,8	-72 139	-31,7
Muut rahoitustuotot	2 728 682	2 512 174	92,1	2 665 000	2 660 803	99,8	148 629	5,9
Korkokulut	-584 497	-364 201	62,3	-650 000	-360 245	55,4	3 955	-1,1
Muut rahoituskulut	-7 682	-3 157	41,1	-6 000	-219 278	3654,6	-216 120	6 844,9
VUOSIKATE	7 800 657	6 753 332	86,6	7 172 700	12 891 911	179,7	6 138 578	90,9
Poistot ja arvonalentumiset	-9 042 477	-4 014 773	44,4	-7 500 000	-4 370 842	58,3	-356 069	8,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 241 819	2 738 559	-220,5	-327 300	8 521 069	-2603,4	5 782 510	211,2

Kymsoten maksuosuus

Perussopimuksessa on sovittu, että kuluvan vuoden maksuosuus kiinteähintaisten palveluiden osalta on vuoden 2018 tilinpäätöksen toteutuma vuosien 2019 ja 2020 palkankorotuksilla ja työnantajan lakisääteisten henkilösivukulujen muutoksilla tarkistettuna. Kymsote on vuoden 2020 aikana tuotteistanut merkittävän osan perusterveydenhuollon palveluistaan.

Koronapandemian hoitoon varautumiseksi Kymsote on lisännyt teho- ja sairaalahoidon paikkoja ja tähän tarvittavien resurssien mahdollistamiseksi kiireetöntä hoitoa on siirretty seuraaville vuosille. Tämän seurauksena kuntayhtymä on arvioinut menettävänsä jopa yli kuusi miljoonaa euroa kuukaudessa asiakasmaksutuottoja ja kuntien maksuosuuksia.

Tämä näkyy myös Haminan toteutuneessa laskutuksessa. Perusterveydenhuollon tuotteistettu laskutus on toteutunut alkuvuoden aikana yli 2,4 miljoonaa euroa tasaisen vauhdin budjettia pienempänä. Vaikka erikois-

sairaanhoidon laskutus on alkuvuoden aikana toteutunut hieman budjetoitua suurempana, on kokonaislaskutus noin 1,7 miljoonaa budjetoitua jäljessä.

Valtio sairaanhoitopiireille kompensoimista menetyksistä ja kuntayhtymän säästötoimista huolimatta Kymsote on uusimman arvionsa mukaan tekemässä parhaassakin tapauksessa ilman koronan toista aaltoa noin 32 miljoonaa euroa alijäämäisen tuloksen. Pahimassa tapauksessa koronan toisen aallon eskaloituessa alijäämä kasvaisi peräti yli 56 miljoonaan euroon.

Kymsoten ennusteen mukaan kuntien budjetoidut maksuosuudet huomioidenkin kuntayhtymän tulos painuisi noin 20 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Näin ollen Kymsoten vuoden 2020 tilinpäätöksessä tulisi olemaan vajaa 20 miljoonaa euroa kattamatonta alijäämää. Haminan osalta on varauduttava noin 2 miljoonan euron pakollisen varauksen kulukirjaukseen vuoden 2020 tilinpäätökseen.

Henkilöstösuunnitelma

Vakituisen henkilöstön määrä on pysynyt samana koko vuoden. Koronaepidemia vaikutti määräaikaisten tarpeeseen. Palkkakustannukset ovat pysyneet talousarvion raamissa.

Pvm	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
1.1.2019	588	209	26	797
31.12.2019	599	205	27	804
31.1.2020	600	276	32	876
29.2.2020	598	245	33	843
31.3.2020	599	253	35	852
30.4.2020	599	200	32	799
31.5.2020	600	201	29	801
30.6.2020	601	170	23	771
31.7.2020	599	164	24	763

Verotulot

Yhteenveto					
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji					
Kunnallisvero	71 246	72 409	72 983	74 045	75 264
<i>Muutos %</i>	3,0	1,6	0,8	1,5	1,6
Yhteisövero	7 416	8 523	7 507	7 375	7 728
<i>Muutos %</i>	37,2	14,9	-11,9	-1,8	4,8
Kiinteistövero	6 794	6 852	6 852	6 852	6 852
<i>Muutos %</i>	2,8	0,9	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	85 455	87 785	87 342	88 272	89 845
<i>Muutos %</i>	5,2	2,7	-0,5	1,1	1,8

Verotulojen ennusteisiin on kahtena edellisenä vuotena liittynyt tavanomaista suurempaa epävarmuutta kunnallisveron osalta, muun muassa kiky-sopimuksen ja verokorttiuudistuksen ennakonpidätysten oikeellisuuteen aiheuttamien ennakoimattomien muutosten vuoksi. Kuluva vuosi ei valitettavasti tee poikkeusta, vaan koronapandemian vuoksi verotulokertymien ennustaminen on miltei mahdotonta.

Kuntaliitto on julkaissut kuntakohtaiset ennusteet syyskuun alussa. Maaliskuun osavuositarkastuksessa hyödynnettyyn huhtikuun ennusteeseen verrattuna arvio koko vuoden verokertymästä on kasvanut merkittävästi. Kunnallisverojen osalta huomattavasti suurempi ennustekertymä johtuu ennen muuta siitä, että

yritysten verojen maksujärjestelyjen vaikutus on jäämässä ennakoitua pienemmäksi. Yhteisöverotulojen osalta ennusteessa näkyy osana kuntien tukitoimenpiteitä hallituksen keväällä päättämä kuntien yhteisöverotulojen ryhmäosuuden määräaikainen kasvattaminen 10 %-yksiköllä vuodelle 2020. Syyskuun ennusteessa Kuntaliitto ennakoii jo alkuperäisessä talousarviossa suurempaa verotulokertymää vuonna 2020 Haminan kaupungille.

Vaikka talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, on koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus verotuloihin yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden

ja sitä kautta palkkasumman aiemmin oletettua heikomman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Valtionosuudet

Hallitus päätti huhtikuussa korvata kunnille verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvat kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöverotulojen viivästymiset. Korvaus on kuntakohtainen ja se lasketaan erikseen kunnallisveron (yhteensä 422 miljoonaa euroa), yhteisöveron (yhteensä 45 miljoonaa euroa) ja kiinteistöveron (yhteensä 80 miljoonaa euroa) arvioitujen menetysten osalta. Hallituksen päätöksen mukaan vuonna 2020 maksettua korvausta vastaava euromäärä lisättyä viivästyskorolla vähennetään kuntien valtionosuusmaksatuksen yhteydessä vuonna 2021. Täten korvauksella ei ole todellista, kuntataloutta pitkällä aikavälillä vahvistavaa vaikutusta.

Maan hallitus päätti kuitenkin kesäkuun alussa 4. lisätalousarviossa vielä aiempaa mittavammasta kuntatalouden tukipaketista, jonka tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita. Kuntien yhteisveron jako-osuuden 10 %-yksikön korotuksen lisäksi kuntien peruspalveluiden valtionosuuksia korotettiin kesäkuussa edelleen yli 700 miljoonalla eurolla. Haminan osalta vuoden 2020 valtionosuudet toteutuvat näiden päätösten jälkeen noin 5,0 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempina.

Investoinnit

Investointien toteutuma on 43,4 %. Alkuvuoden toteutumisprosentti on tavanomaisesti alhainen, koska useat investoinnit toteutuvat loppuvuoden aikana.

Tulosennuste

Kaupungin vuoden 2020 talousarvio oli 1,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Keväällä pandemian aiheuttamien tulojen menetysten ja menojen kasvun vaikutukseksi arvioitiin jopa seitsemän miljoonaa euroa. Johtotiimi valmisteli tästä johtuen kustannussäästöjä, joiden tulosvaikutus talousarviotarkennuksineen oli noin 0,8 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus velvoitti 14.4.2020 kokouksessaan johtotiimin edelleen etsimään säästökohteita siten, etteivät kaupunkilaisten ydinpalvelut heikkene ja lisäksi päätti suosittaa henkilöstölle lomarahojen vaihtamista vapaaksi sekä palkattomien säästövapaiden pitämistä, mikäli työtilanne vain sallii.

Maan hallituksen kuntatalouteen osoittaman poikkeuksellisen mittavan tukipaketin seurauksena Haminan kau-

pungin tulos nousee vuonna 2020 selvästi ylijäämäiseksi, mikäli koronan toinen aalto ei iske Kymenlaaksoon.

Loppuvuoden osalta suurin taloudellinen vaikutus on tulos Kymsoten koronapandemiasta johtuvasta vaikeasta tilanteesta ja syvästä talouden epätasapainosta.

Osavuositarkastuksessa on varauduttu 2 miljoonan euron pakollisen varauksen kirjaamiseen kuntayhtymän taseeseen kertyvästä kumulatiivisesta alijäämästä. Tästä huolimatta kuluvan vuoden tulos muodostunee selvästi positiiviseksi. Koronan tuoma lasku kaupungin ja yleensäkin kuntatalouteen koittaneekin vasta seuraavina vuosina.

STRATEGINEN OHJAUS

Hamina kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa

Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio

Luottamushenkilöorganisaatio uudistui uuden valtuustokauden alkaessa (1.6.2017), jolloin siirryttiin valiokuntamalliin. Valiokuntarakennetta uudistettiin uudelleen 1.1.2019 alkaen, jolloin kilpailukykyvaliokunta perustettiin ja valiokuntien tehtäväjakoja muutettiin. Nykyinen rakenne tukee kaupungin uutta toiminnanohjausta. Joitain yksittäisiä muutoksia tulee tehdä toimivaltasäänöksiin, mutta kokonaisuudessaan uusi luottamushenkilöorganisaatio on lähtenyt hyvin toimimaan. Valiokuntien iltakoulutyöskentely on lisääntynyt kuten myös valiokuntien yhteiset iltakoulut.

Kaupungin toiminnanohjausjärjestelmää arvioidaan säännöllisesti. Loka-marraskuussa 2019 kaupungin johtotiimi (kaupunginjohtaja, muutosjohtajat, hallintopäällikkö, henkilöstöpäällikkö) arvioi kuluneen vuoden toimintaa ja organisaatiomuutoksen toteutumista. Johtotiimi havaitsi, että kuntalaisten osallistaminen ja aktiivointi ei ole toteutunut halutulla tavalla. Kaupungin muut yksiköt eivät ole täysimääräisesti toteuttaneet aktiivisena ja osallisena -palveluprosessin olennaisinta sanomaa eli kuntalaisen aktiivisuuden lisäämistä ja osallistamista. Lisäksi havaittiin, että ydinprosessit hyvinvoiva

haminalainen ja Vetovoimainen Hamina ovat jääneet liian erillisiksi prosesseiksi.

Kaupunginhallitus päätti toiminnanohjausjärjestelmän päivittämisestä 1.2.2020 lukien. Päivitettyssä toiminnanohjausjärjestelmässä aktiivisena ja osallisena -palveluprosessi nostettiin omaksi poikkileikkaavaksi prosessiksi, jota johtaa osallisuusjohtaja. Hänen vastuulla ovat osallisuuden johtaminen ja vahvistaminen, viestintä, digitalisaation edistäminen (ml. tietohallinnon esimies), SOTE-yhteyshenkilönä toimiminen sekä kehittämistoimenpiteet. Osallisuusjohtaja toimii hyvinvointivaliokunnan esittelijänä. Muutoksen yhteydessä henkilöstöpalveluiden johtaminen siirtyi hallintojohtajan vastuulle. Samalla myös johdon asiantuntijapalveluiden päälliköiden nimikkeet muutettiin johtaja-nimikkeisiin.

Samassa yhteydessä kaupunginjohtaja muutti johtotiimin kokoonpanoa ja aiemmin toiminut avaintiimi lakautettiin. Samalla perustettiin uusi osallisuuden avaintiimi, joka koostuu asiakasrajapinnassa työskentelevistä kaupungin asiantuntijoista ja sitä johtaa osallisuusjohtaja.

Kaupunkistrategia Hamina

Kaupungin strategia on hyväksytty joulukuussa 2017. Strategiaa toteutetaan viiden kärkihankkeen sekä toimenpideohjelmien kautta. Strategiaa seurataan ja arvioidaan vuosittain.

HAMINAN KAUPUNGIN STRATEGIA

Arvot

- Asukas- ja yrityslähtöisyys
- Rohkeus
- Tulevaisuuslähtöisyys

HAMINA | KOHTAAMISTEN KAUPUNKI

VISIO 2030

Ympyräkaupunki Hamina on satama hyvälle elämälle sekä viihtyisälle ja ekologiselle asumiselle. Hamina on asukkaiden ja yritysten arvostama, loistavista yhteyksistä ja kohtaamisista tunnettu maailmanluokan pikkukaupunki.

Strategiset tavoitteet

- Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen ○
- Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö ○
- Kestävä talous ja omaisuuden hallinta ○
- Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen ○
- Ekologinen Hamina ○
- Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö ○
- Kumppanuuksien edistäminen ○
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen ○
- Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen ○

Kaupunkistrategian toimeenpano

Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Tarjoamme veto-voimaisia tontteja ja modernia kaupunkiasumista, monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, parannamme kaupunkiväen puistoja ja yleisiä alueita ehostamalla	Toteutetaan Haminaan asumaan -kampanja. Käynnistetään vuokrakerrostalon rakentaminen Tervasaareen vuoden 2020 aikana.	Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus –valiokunta
	Asukasystävällinen kaupunki: Siistitään ja varustetaan kaupungin alueita kaikkien kaupunkilaisten virkistyskäyttöä varten Parannetaan liikkumisen turvallisuutta ja esteettömyyttä <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan vuosien 2020-2021 aikana 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus –valiokunta
	Toteutetaan kesäpuistosta kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja olohuone sekä vierailijoiden keidas osallistuvaa budjetointia hyödyntäen <ul style="list-style-type: none"> • Osallistuva budjetointi toteutetaan keväällä 2020 • Toteutetaan vuosien 2020-2021 aikana 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus –valiokunta
	Toteutetaan Husulan koulun piha monipuolisena lähiliikuntapaikkana palvelemaan eri ikäisiä ihmisiä vuosien 2020-2021 aikana. <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan asukaskysely toteutumisesta loppuvuodesta 2021 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus ja koulutus –valiokunta

Arviointi	<p>Haminaan asumaan -kampanja on käynnistynyt. Koronaviruksen takia toteutusta suunnattiin hieman uudelleen. Tervasaarelle sijoittuvan vuokrakerrostalon toteutussuunnittelu etenee.</p> <p>Kaupungin siistiminen ja viheralueiden varustaminen on aloitettu. Viheralueiden laatuluokitusta tarkistetaan.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman asukas ja päättäjä kysely on valmistunut.</p> <p>Kesäpuiston suunnittelua viedään yhteisesti eteenpäin osallistavan budjetoinnin menetelmin. Asukaskysely on valmistunut.</p> <p>Husulan koulun pihasuunnittelu on aloitettu kysymällä sekä varhaiskasvatuksen lapsilta, että perusopetuksen oppilailta, huoltajilta ja henkilökunnalta. Piha-alueitoiveiden toteutus on käynnissä.</p>
------------------	--

Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Huolehdimme varhaiskasvatuksen ja opetuksen korkeasta laadusta, tuemme elinikäistä oppimista, järjestämme palvelut terveellisissä toimitiloissa, ehkäisemme kiusaamista ja syrjäytymistä	Käyttöön otetaan positiivisen pedagogiikan toimintatapoja sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa osana syrjäytymisen vastaista toimintaa <ul style="list-style-type: none"> Kiusaamista ehkäisevä toimintatapa on käytössä kaikissa kouluissa v. 2020 aikana. Toimintaa auditoidaan kaksi kertaa vuodessa alkaen kevätlukukaudella 2020 Kaikki kiusaamistapaukset kirjataan Wilmaan, tavoitteena on kiusaamistapausten väheneminen kohti nollatasoa 	Kasvatus ja koulutus -valiokunta
	Järjestetään oikea-aikaista tukea lasten ja nuorten kasvatuksen ja koulunkäynnin sekä nuorten aikuisten ja lapsiperheiden arjen sujumista varten <ul style="list-style-type: none"> Koulutetaan kasvatus- ja opetushenkilöstöstä 20 henkilöä Nepsy-valmentajiksi vuosien 2020-2021 aikana E erityisen tuen toimintatapa on kouluissa toiminnassa vuoden 2020 aikana Koulupudokkaiden määrän väheneminen vuosittain Ehkäisevän päihdetyön toimintatapa käynnistetty kevään 2020 aikana 	Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta
	Nuorten hyvinvointisuunnitelman keskeiset toimenpiteet on toteutettu vuosien 2020-2021 aikana.	Kasvatus ja koulutus -valiokunta
Arviointi	<p>Positiivista pedagogiikkaa on vahvistettu varhaiskasvatuksessa suhteessa lapseen, vanhempiin ja työyhteisöön. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tavoitteet asetetaan pedagogiselle toiminnalle ei lapselle. Keskiössä on lapsen vahvuudet. Opetushallituksen hankerahaa on haettu ”osallisuus, hyvinvointi ja turvallisuus” -kokonaisuuteen. Laadunarviointia on työstyetty yhdessä henkilöstön kanssa.</p> <p>Kiusaamista ehkäisevän toimintatavan työstäminen on aloitettu. Kouluissa on koottu yhteen kiusaamisen puuttumiskäytäntöjä, joista kaikille kouluille tehdään yhteiset käytännöt.</p> <p>Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa oikea-aikaisen tuen järjestämiseen on panostettu. Neljäs varhaiserityiskasvatuksen opettajan virka saatiin täytettyä. Monikulttuuristen,</p>	

	<p>erityisesti venäjänkielisten perheiden tukeminen kieli- ja kulttuuri erityisopettajan, kulttuuritulkkin avulla on ollut etenkin poikkeusaikana keskeistä.</p> <p>Syksyllä käynnistetyn kuntouttavan luokan toiminnasta on saatu hyviä tuloksia ja jatkotoimia erityisen tuen järjestämiseksi on tehty alkuvuodesta lähtien. Poitsilan koulussa aloittaa kuntouttava luokka syksyllä 2020.</p> <p>Nepsy-koulutuksia on järjestetty varhaiskasvatuksen ammattilaisille. Perusopetuksessa koronan vuoksi nopeutunut digitaalisten välineiden käyttöönotto on lisännyt tarvetta digitutoreille ja digityökalujen valmennukselle.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön toimintavan rakentaminen on käynnissä.</p> <p>Nuorten hyvinvointisuunnitelmasta Ruissalon nuorisotilan varustaminen ja käyttöönotto on valmiina. Skeittipuiston ympäristö on siistitty.</p>
--	--

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
<p>Edistämme kaupungin saavutettavuutta sekä yhteyksien rakentamista, parannamme yhteistyössä seudullisten toimijoiden kanssa yrityksille tuotettavia palveluja, markkinomme aktiivisesti kaupungin vetovoimatekijöitä sekä tuemme kansallisesti merkittävänä tapahtuma- ja matkailukaupunkina yritysten elinvoimaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarvittavien teollisuustonttien toteuttaminen / jalostaminen (Tontteja jalostettu luovutusvalmiiksi 10 kpl) • Satamasidonnainen teollisuus <ul style="list-style-type: none"> • Maakauppojen toteuttaminen (Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen toteuttaminen) • Yhteistyö yritysten kanssa kasvaa <ul style="list-style-type: none"> • 100 yrityskäyntiä • Hamina Festivalin konsepti on luotu ja markkinointitoimenpiteet on aloitettu • Matkailutoiminnan uudistaminen <ul style="list-style-type: none"> • Matkailun organisointi on tehty ja konsepti on luotu vuoden 2020 aikana • Kaupungin tapahtumien ja toimitilojen myyntiin on luotu toimintatapa • Ohjaamon toiminta vakiintuu kaupungin omaksi toiminnakseen 	<p>Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>
	<p>Parannetaan maaseudun elinvoimaa yhteistyössä koulujen, elinkeinoelämän, kylien ja muiden toimijoiden kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman laatiminen ja toimenpiteiden käynnistäminen v. 2020 keväällä 	<p>Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta</p>
Arviointi	<p>Maakauppoja toteutetaan Hillonlahden alueella ja Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen suunnittelua käynnistetään.</p> <p>Yrityskäyntejä ei ole pystytty suorittamaan suunnitellusti koronaviruksen vuoksi.</p> <p>Hamina Festivalin markkinointitoimenpiteet käynnistetään syksyn aikana.</p> <p>Ohjaamo on siirtynyt kaupungin omaksi toiminnaksi.</p>	

Kumppanuusien edistäminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Luomme edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä rakennamme alustan yhdessä tekemiseen, edistämme seutuyhteistyötä ja kansainvälisyyttä sekä huolehdimme edunvalvonnasta	Rakennetaan kumppaneiden kanssa hyvinvointi-palveluja kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopiston palveluista. <ul style="list-style-type: none"> Suunnitelman mukainen kumppanuus-toiminta on käynnissä vuonna 2020 Asukkaita varten on 10 kohtaamispaikkaa toiminnassa vuoden 2020 aikana LAPE-seutuyhteistyönä on käynnistetty perhekeskus vuoden 2020 aikana HILMA-yhteistyönä on käynnistetty kuukausittaiset yhdistysten verkostotapaamiset vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta Kaupunkikehitysvaliokunta
	Rakennetaan mahdollisuuksia asukkaiden aktiiviselle toiminnalle <ul style="list-style-type: none"> Järjestetään asukasfoorumeita asukkaiden osallisuutta varten vuoden 2020 aikana Käyttöön otetaan Haminappi; 500 henkilöä on ottanut sovelluksen käyttöön vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Johdon asiantuntijapalvelut
	Käyttöön otetaan Haminan sähköinen hyvinvointikertomus vuoden 2020 aikana	Hyvinvointivaliokunta
	Rakennetaan kansainvälistä kumppanitoimintaa kulttuuripalveluiden tuottamista varten <ul style="list-style-type: none"> Käynnistetään kulttuuriyhteistyö Viipurin kanssa vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta
Arviointi	<p>Kohtaamispaikkoja on toiminnassa kuusi. Kaksi uutta kohtaamispaikkaa on aloittanut alkuvuodesta toimintansa. Koronatilanteen vuoksi toimintaa ei voitu järjestää kevään aikana.</p> <p>Perhekeskuksen suunnittelu on aloitettu yhteistyössä Kymsoten kanssa. Tilatarpeita ja toteutamisvaihtoehtoja on kartoitettu ja Kymsote toteuttaa perhekeskuksen Kellokallion tiloihin.</p> <p>Avoimessa varhaiskasvatuksessa suunniteltu kohtaamispaikkatoiminta lapsiperheille ei toteutunut poikkeusaikana turvallisuussuosituksista johtuen.</p> <p>Haminan kuntakorttia osana hyvinvointikertomusta on valmisteltu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Alueellinen hyvinvointikertomus on valmistumassa.</p> <p>Kirjastoauton monipalveluautomallia on kehitetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Haminappi on käytössä I 028 haminalaisella.</p>	

Ekologinen Hamina

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Huolehdimme, että ekologisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassamme,	Edistetään kestävästä elämäntapaa ja kehitystä kasvatus-, koulutus- ja hyvinvointipalveluissa <ul style="list-style-type: none"> Ekologisuuden teema on sisällytetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppiaineisiin 	Kasvatus- ja koulutusvaliokunta Hyvinvointivaliokunta

<p>luomme siitä uudenlaista yritystoimintaa, toteutamme hiilineutraali-ohjelman (HINKU) toimenpiteitä, edistämme puurakentamista</p> <p>HINKU = hiilineutraalikunta</p> <p>KETS = kuntien energiatehokkuussopimus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kaikissa kaupungin toimipaikoissa kierrätetään jätteet vuoden 2020 loppuun mennessä 	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta</p>
	<p>Haminan kaupungin alueella paikallisliikenteen käyttömäärä on 5 % korkeampi vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019</p>	<p>Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
	<p>Haminan kaupunki toteuttaa pyöräilyä ja kävelyä edistäviä investointeja keskusta-alueella, joihin haetaan Väyläviraston investointitukea</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
	<p>Haminan kaupunki mahdollistaa kaupunkipyöräjärjestelmän, jonka käyttömäärä on kaksinkertainen vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
	<p>Haminan kaupunki säästää toimitiloissaan energiaa kuntien energiatehokkuussopimuksen mukaisesti (-4 % vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2016)</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
	<p>Tehdään suunnitelma Haminan kaupungin toimitilojen siirtymisestä uusiutuvan energian käyttöön pääenergiälähteenä</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
	<p>Haminan kaupungin toimitiloissa investoidaan kahteen uuteen aurinkosähköjärjestelmään vuonna 2020</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta</p>
<p>Arviointi</p>	<p>Paikallisliikenteen tavoitemäärään ei päästä, koska koronavirus on vähentänyt radikaalisti julkisen liikenteen käyttäjiä.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman laatiminen on käynnissä, kaupunkipyörät on tilattu kesällä 2020.</p> <p>Energiatehokkuuden osalta kolmen kohteen siirtymistä kaukolämpöön valmistellaan (kirjasto, Alakaupungin koulu ja Veteraanikoti).</p> <p>Aurinkosähköjärjestelmien suunnittelu on menossa uuteen paloasemaan sekä Alakaupungin koululle.</p> <p>Pappilansalmen uudella koululla kierrätys on saatu toimimaan hyvin, muilla kouluilla kierrätys on vielä kesken. Tarkoitus on saada koulujen varustelu siihen kuntoon, että kierrättäminen voidaan aloittaa syksyllä kaikissa kouluissa.</p> <p>Kierrättämistä on lisätty mm. kaupungintalolla.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa noudatetaan Kestävä elämäntapa-suunnitelmaa, yksiköiden ekotukihenkilöt on päivitetty.</p>	

Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Henkilöstömme palvelukyky on korkea, kannustamme henkilöstöä palvelujen kehittämiseen yhteistyössä kuntalaisten kanssa, otamme palveluissa käyttöön uusia innovaatioita, hyödynnämme tekoälyn ja robotiikan mahdollisuudet ja koulutamme henkilöstöämme jatkuvasti	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön osaamistarpeet on tunnistettu (100%) Koulutussuunnitelmat laadittu osaamistarpeiden pohjalta henkilöittäin (100%) Sosiaalinen pääoma / On kiva tulla töihin (asteikko 1-4, keskiarvo 3,5, lähtötaso 3,3/kevät 2019) Sisäinen kehittäjä -koulutuksen peittävyys (10 % henkilöstöstä on koulutuksessa) Palvelumuotoilu kehittämisen työvälineenä (palvelumuotoilua käynnistyy 10 kpl vuonna 2020) Digitalisaation hyödyntäminen kasvaa - digiohjelman toimenpiteiden toteutuma vuonna 2020 on 50 % 	Kaupunginhallitus Muutosjohtajat
Arviointi	<p>Henkilöstön osaamistarpeita on tunnistettu ja kehityskeskustelujen yhteydessä on laadittu koulutussuunnitelmia. Kehityskeskustelut ovat osittain keskeytyneet koronan takia.</p> <p>Digitalisaation hyödyntäminen on lähtenyt kovaan vauhtiin koronapandemian aiheuttamien uusien toimintamallien myötä. Videoneuvottelujen ja sähköisten palaverien käyttö on lisääntynyt olennaisesti ja tulee jäämään käytännöksi jatkossakin.</p> <p>Kolmas Sisäinen kehittäjä -koulutus on käynnistynyt.</p> <p>Henkilöstökyselyprosessia on kehitetty. Marraskuussa toteutetaan työhyvinvointikysely (ent. sosiaalisen pääoman kysely).</p>	

Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Johdamme vastuullisesti, päätöksenteomme on nopeaa ja rakentavaa, arvostamme henkilöstöämme sekä toimimme vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Lean-koulutus kattaa 100 % esimiehistä ja Lean-perusteet on omaksuttu Mitataan työkykyjohtamisen taso Esimiestyön 360-arviointi (tavoite keskiarvo 4, lähtötaso 3,6) Sosiaalisen pääoman mittari (tunnen, että esimies arvostaa minua, keskiarvo yli 3) 	Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja Muutosjohtajat
Arviointi	<p>Kaksipäiväinen Lean-koulutus järjestettiin kaikille esimiehille helmi-maaliskuussa. Palaute oli positiivista.</p> <p>Työkykyjohtamisen tason mittaamisesta on sovittu Kevan yhteyshenkilön kanssa. Kysely suoritetaan syksyllä 2020.</p> <p>Esimiestyön 360-arviointi piti suorittaa huhtikuussa, mutta ajankohta on koronapandemian vuoksi siirtynyt alkusyksyyn. Kyselyn sisältöä on valmisteltu jo Ekamin edustajan kanssa. Työhyvinvointikysely (ent. sosiaalisen pääoman mittari) suoritetaan marraskuussa 2020.</p>	

Kestävä talous ja omaisuuden hallinta

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Huolehdimme siitä, että toimintakatteen alijäämä ei ylitä verotulojen ja valtionosuuksien kasvua, käänämme lainamäärän laskuun, luovumme tarpeettomista kiinteistöistä, uudistamme palvelut vastaamaan kysyntää, pidämme veroprosentit kilpailukyisinä	<ul style="list-style-type: none"> Toimintakatteen alijäämän kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu Lainamäärä euroa/asukas vähenee Vuosikate/poistot %, tavoite yli 120 Rakennusten laskennallinen korjausvelka pienenee Kiinteistöohjelman mukaiset toimenpiteet on käynnistetty kaikkien kohteiden osalta vuonna 2020 	Kaupunginhallitus Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta Lupavaliokunta
Arviointi	<p>Maan hallituksen kuntatalouteen osoittama poikkeuksellisen mittava tukipaketti kattanee tämän hetken arvion mukaan selvästi koronan aiheuttamat kustannukset ja tulonmenetykset sekä kaupungin vastuut Kymsotelle kertyvästä kumulatiivisesta alijäämästä. Näin ollen kestävän talouden mittarit ovat toteutumassa ja asukaskohtainen lainamäärä pienentynee myös vuonna 2020.</p> <p>Rakennusten laskennallinen korjausvelka arvioidaan vuoden lopussa.</p> <p>Kiinteistöohjelmaa toteutetaan suunnitelman mukaisesti.</p>	

Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Varmistamme asiakastarpeeseen perustuvat sote-palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Lähipalvelut saadaan Haminasta Erikoissairaanhoidon ja muiden erityispalveluiden saavutettavuus on hyvä Lähipalvelut tuotetaan asianmukaisissa ja nykyaikaisissa toimitiloissa Hoikun aseman turvaaminen kuntoutuksen työnjaoissa Hyvin hoidettu ennaltaehkäisevä työ tulee näkyä sote-kustannuksissa 	Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja
Arviointi	<p>Koronan takia kiirevastaanottoa on vähennetty ja resursseja siirretty toisiin tehtäviin. Hyvinvointiasemat ja terveystieteiden keskus suljettu toistaiseksi.</p> <p>Toimenpideohjelman mukaisesti tehostettua hoiva-asumista on vähennetty Haminassa. Tehostetun hoivan jonossa 10-14 vanhusta, jonotusaika alle 3 kuukautta.</p> <p>Alueellinen hyvinvointikertomus -valmistelu käynnissä.</p>	

TOIMENPIDEOHJELMAT JA KÄRKIHANKKEET

Kärkihankkeiden avulla on kiteytetty, mitkä asiat ovat erityisen keskeisiä Haminan kaupungin strategiassa. Kärkihankkeita toteutetaan käytännössä toimenpideohjelmien avulla. Tavoitteena on saada yhä enemmän asukkaita mukaan toimenpideohjelmien suunnitteluun

Ekologinen Hamina

Ekologinen Haminan osalta työ sisältää ohjelman mukaiset toimenpiteet joita tullaan laajentamaan koskemaan entistä vahvemmin koko kaupunkiorganisaatiota. Alkuperäisenä tavoitteena oli, että toteutuksessa huomioidaan erityisesti tapahtumatuotannon rooli vuonna 2020. Koronaviruksen aiheuttamien tapahtumien siirtämisen vuoksi tätä ei voida toteuttaa. Pääpainopiste on kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa sekä kaukolämpöön siirtymisessä.

Kiinteistöohjelma

Ohjelman yhtenä tavoitteena on luopua kaupungin omistuksessa olevista, kaupungille tarpeettomista kiinteistöistä. Näiden kiinteistöjen osalta on laadittu toimialoittain kiinteistökohtaisesti luovutustapa (myyminen tai purkaminen) ja ohjelman toimeenpano vastuuhenkilöineen. Kiinteistöohjelmaa päivitetään vuoden 2020 aikana.

Kumppanuusohjelma

Kumppanuusohjelma sisältää myös haminalaisten osallisuuden vahvistamisen. Kumppanuusohjelman tavoitteena on rakentaa yhdessä yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden kanssa toimintaa ja palveluja haminalaisia varten. Kumppanuustoiminnan avulla kaupunki haluaa edistää yhteisöjen ja yksityisten

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja samalla lapsiperheiden hyvinvointia. Kyseiseen ohjelmaan kuuluvat erityisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion ja nuorisopalveluiden palvelut, joita tuotetaan yhdessä lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa.

Erityisesti nuorten hyvinvointiohjelmaa ovat haminalaiset nuoret olleet suunnittelemassa alusta alkaen. Myös

ja toteuttamiseen. Kaikki kaupungin ohjelmat linkittyvät toisiinsa ja ohjelmien avulla tuotetaan palveluja ja toimintaa yhdessä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa kaikkia Haminan asukkaita varten.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toteuttaminen on alkanut ja tähän on saatu valtiolta avustusta.

Ohjelman tavoitteet taloussuunnitelmavuosille on todettu luvussa Kaupunkistrategian toimeenpano.

Osa kiinteistöistä joudutaan purkamaan tai luovuttamaan alle tasearvojen.

henkilöiden aktiivisuutta ja osallisuutta ja rakentaa siten asukkaiden hyvinvointia. Kumppanuusohjelma pitää sisällään myös avustustoiminnan ja ostopalvelutoiminnan periaatteet. Hyvinvointia edistävää avustustoimintaa on uudistettu ja käytäntöjä yhtenäistetty.

kansalaisopiston toimintaa on lähdetty uudistamaan siten, että se olisi yhä kiinnostavampaa myös nuorille.

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma linkittyy sähköiseen hyvinvointikertomukseen, jonka avulla kootaan tietoa Haminan asukkaiden hyvinvoinnin kehityksestä.

Kilpailukyky- ja kasvuohjelma

Voimassa olevan kaupunkistrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen. Tämän strategisen tavoitteen toteuttamiseksi on päätetty laatia kilpailukyky - ja kasvuohjelma. Ohjelman laadinnasta vastaa kehitysjohtaja. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat uusien työpaikkojen syntyminen, väestön vähenemisen pysäyttäminen, elinvoiman ja kaupungin vetovoiman

kasvattaminen, maailmanluokan pikkukaupungin brändin vahvistaminen, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen sekä sijaintiedun hyödyntäminen.

Ohjelma on hyväksytty kilpailukykyvaliokunnassa 13.11.2019.

Ohjelmassa on valittu kuusi keskeistä toimenpidekokonaisuutta:

1. Satamasidonnaisten teollisuusalueen kehittäminen ja toteuttaminen
2. Kaupungissa sijaitsevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen
3. Tervasaaren alueen toteuttaminen
4. Kaupunkikeskustan kehittäminen
5. Matkailuun panostaminen
6. Seudun sijaintiedun hyödyntäminen

Merellinen, monien mahdollisuuksien Tervasaari – älykästä asumista ja rentoa vapaa-aikaa

Yhdeksi kaupunkistrategiaa toteuttavaksi kärkihankkeeksi on valittu Tervasaaren alueen kehittäminen. Hankkeesta vastaa kehitysjohtaja.

Hankkeen avulla toteutetaan keskustan alueelle uusi, merellinen kaupunginosa. Alueen tulevaa vetovoimaa synnytetään mm. luomalla uusi keskeinen Oolanninpuisto, uusimalla vanhat satamalaiturit ja mahdollistamalla viihtyisät ja toimivat vapaa-ajan palvelut kahviloineen, ravintoloineen sekä monipuolisine venepalveluineen.

Alueen markkinointia suunnataan myös pääkaupunkiseudulle.

Alueen kerrostalotuotannon toteuttamiseksi järjestettiin ennakkomarkkinointikilpailutus viiden eri rakennusliikkeen kanssa. Hanke ei edennyt, koska yhtään tarjousta ei saatu. Kaupunki neuvottelee jatkosta yksityiskohtaisemmin eri rakennusliikkeiden kanssa.

Senioriasumiseen soveltuvasta hankekokonaisuudesta on käynnistetty neuvottelut valtakunnallisesti merkittävän toimijan kanssa. Päätöstä hankkeen toteuttamisesta odotetaan vuoden loppuun mennessä.

Hyvät eväät elämään – kasvatamme, koulutamme ja välitämme

Moniammatillinen yhteistyö on edellyttänyt ja edellyttää edelleen varhaiskasvatuksen, opetuksen, oppilashuollon ja nuorisopalveluiden yhteistyön tiivistämistä. Keskinäistä työnjakoa on selkeytetty, yhteistyötä on lisätty ja henkilöstölle on alettu järjestää yhteisiä koulutuksia mm. positiivisen pedagogiikan opinnot ja Nepsyvalmennukset. Pedagogiikan uudistamisessa digitaalisilla ratkaisuilla on ollut merkittävä vaikutus sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Myös orga-

nisaatiorajojen ennakkoluulon ylittäminen on auttanut eri alan asiantuntijoita entistä parempaan yhteistyöhön lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyväksi.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen uudistamisessa on keskeistä sekä yhteistyö yli yksikkörajojen, että eri alojen asiantuntijoista koostuvien kumppaniverkostojen kanssa toimiminen, jotta tavoitteena oleva oppijanpolun rakentaminen kaikenikäisille eri elämänvaiheita varten toteutuu.

Teemme parempaa kotikaupunkia – yhdessä

Kumppanuus käsitetään Haminassa laajasti ja siihen kuuluvat seuraavat näkökulmat: kansainvälinen kumppanuus, alueellinen/seudullinen kumppanuus, järjestökumppanuus, vapaaehtoistoiminta, kaupunkitasoinen osallistuminen, alueellinen osallistuminen, yrityskumppanuus. Kumppanuusohjelma sisältää myös osallisuuden vahvistamisen. Sekä yhdistysten ja muiden yhteisöjen, että yksityisten henkilöiden omaehtoista aktiivisuutta ja osallisuutta halutaan merkittävästi edistää vuoden 2020 aikana. Tätä toteutetaan järjestämällä kaupunkilaisille tilaisuuksia vaikuttaa kaupungin palveluiden uudistamiseen ja uusien palveluiden rakentamiseen.

Kohtaamisia ympäröiden ytimessä – elävä kaupunkikeskusta

Yhdeksi kaupunkistrategiaa toteuttavaksi kärkihankkeeksi on valittu keskustan kehittäminen. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on keskustan elävyyden ja viihtyisyyden parantaminen. Hankkeen osalta on valittu neljä keskeistä toimenpidekokonaisuutta.

Tapahtumakaupungin roolin vahvistamisessa keskeisiä toimenpiteitä ovat Miekat, Muurit, Musketit - tapahtuman vakiinnuttaminen Hamina Tatoon väli vuosille, tapahtuma -areenan kehittäminen Linnoituksen alueelle laajemmin hyödyntäen mm. urheilukentän, pesäpallokentän ja vallien muodostamaa aluetta ja yhtenä toimenpiteenä Hamina Festivals -toimenpideohjelman luominen.

Toisena keskeisenä toimenpidekokonaisuutena on sujuvan arjen ja turvallisuuden varmistaminen. Siihen liittyviä toimenpiteitä ovat kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, pysäköinnin järjestäminen keskusta -alueella ja pysäköinnin valvonnan tehostaminen.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman laatiminen on edennyt suunnitellusti ja ohjelma valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Kysy ja kuuntele – anna asiakkaan vaikuttaa

Parhaan asiakasarvon ja asiakaskokemuksen tuottaminen edellyttää uudenlaista yhdessä tekemistä ja uuden luomista. Käyttäjälähtöinen palveluiden suunnittelu on käynnistetty kaikissa kaupungin palveluprosesseissa. Palvelumuotoilu otetaan osaksi jatkuvaa kehittämistä. Sisäinen kehittäjä -verkostoa hyödynnetään laajasti

Myös avustusten myöntämisellä halutaan edistää haminalaisten aktiivisuutta ja yhdessä tekemistä ja siten rakentaa kaupunkiin myönteistä yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria.

Vuosien 2020-2022 aikana kulttuuri- ja koulutusyhteistyötä Viipurin ja Pietarin alueen kanssa on tavoitteena lisätä, mihin tarvitaan mukaan myös yhdistyksiä ja järjestöjä. Kumppanuustalo Hilma kokoaa lukuisan joukon yhdistyksiä kumppanuustoimintaan ja vuoden 2020 aikana Hilma vakiinnuttaa rooliaan keskeisenä kumppanuuksien edistäjänä kaupungissa.

Kolmantena toimenpiteenä on keskustan viihtyisyyden parantaminen. Siihen liittyviä toimenpiteitä ovat Kesäpuiston uudistaminen, kauppatorin edelleen kehittäminen sekä kaupunkikuvaan keskeisesti vaikuttavien kiinteistöjen kehittäminen. Näistä hankkeista on edennyt suunnitellusti Kesäpuiston uudistamiseen liittyvä suunnittelu. Tavoitteena on, että toteutus alkaa vuonna 2021.

Neljäntenä toimenpiteenä ovat keskustan elävyyden ja vetovoiman kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Linnoituksen Uimahalli/Span edelleen kehittämiseksi on tarkoitus toteuttaa ulkouima -allas porealtainen sekä viihtyisä oleskeluterassi. Altaan rakentaminen alkanee keväällä 2021.

Keskustan yhteyteen suunnitellaan myös pientalojen rakentamista. Tätä koskeva selvitys on valmis ja sen toteuttaminen alkaa vuonna 2020.

tuottavuuden parantamiseksi ja sen johtamista täsmennetään. Sisäistä ja ulkoista viestintää kehitetään systemaattisesti.

TÄRKEIMPIEN KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET

Yhteisön nimi

Haminan Energia Oy

Yhteisön osakkuusyhtiöt

Haminan LNG Oy (46,5 %)
Kaakon Alueverkko Oy (50,0 %)
Rohe Solutions Oy (50,0 %)
Suomen Voima Oy (< 10,0 %)

Toiminta-ajatus

Haminan Energia Oy:n omistajapoliittisena päätavoitteena on kestävästi turvata energiahuollon toimintavarmuus, energian laatu ja kilpailukykyinen hinta sekä energiatoimialan kehittäminen paikallisesti ja valituilla toimialoilla myös kansallisesti.

Haminan Energia Oy:n tulee toiminnassaan ja hinnoittelussaan toimia tasapuolisesti ja kustannusvastaavasti sekä kehittää energianhuoltoverkostoja ja palveluntarjontaa niin, että alueen luonnollinen kasvu on mahdollista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2020 ja arvio toteutumisesta

Yhtiön keskeisimpänä tavoitteena on energiamuotojen toimitusvarmuuden ja riittävän laatutason ylläpitäminen, josta tulee voida huolehtia myös poikkeustilanteissa olosuhteiden mahdollistamalla tavalla. Tähän tavoitteeseen pyritään sekä yhtiön omissa liiketoiminnoissa, että osakkuusyhtiöiden toimintojen kautta.

Sähköverkon asiakkaille 31.7. mennessä aiheutuneiden keskeytysten keskimääräinen yhteenlaskettu keskeytysaika oli 13,9 minuuttia ja maakaasun jakelussa 13,2 minuuttia. Kaukolämmön osalta keskeytyksiä ei tarkastelujaksolla aiheutunut lainkaan.

Vuoden 2020 toiminnallisiksi tavoitteiksi asetettiin, että

- oma sähköntuotantomme on täysin päästötöntä tai uusiutuvaa (toteuman 31.7. mennessä 100 %)
- kaukolämmön tuotannossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 85 % (toteuma 31.7. mennessä 78 %) ja yhtiö panostaa voimakkaasti kaukolämmön kehittämiseen toiminta-alueellaan.

Yhtiö pyrkii lisäksi edistämään suunnitellusti osakkuusyhtiöidensä liiketoimintoja sekä tehostamaan omistajaohjausta strategisesti tärkeissä osakkuusyhtiöissään. Yhtiö luopui 31.3.2020 toteutuneella kaupalla sähkönmyyntiä sekä asiakas- ja laskutuspalvelua tuottavan osakkuusyhtiö Karhu Voima Oy:n osakkeista. Yhtiö ohjaa resurssiaan jatkossa syksyllä 2020 valmistuvan LNG-terminaalin (Hamina LNG Oy) käyttöönottoon ja terminaalille palveluna tuotettavaan operointiin ja ylläpitoon, sekä pyrkii kasvattamaan markkina-asemaansa maakaasun ja LNG:n myynnissä valtakunnallisesti (Rohe Solutions Oy).

Sitovat taloudelliset tavoitteet 2020

Yhtiön asettama liikevaihtotavoite tilikaudelle 2020 oli noin 29,0 M€, mutta viimeisimmän päivitetyn talousennusteen mukaisesti liikevaihtoa odotetaan kertyvän 24,3 M€. Merkittävimmin liikevaihdon laskuun ovat tarkastelujaksolla vaikuttaneet erityisen leuto talvi, kaasu kaupan odotettua pienempi volyyymi ja koronatukena toukokuulle ajoitettu sähkönsiirron energiamaksujen veloittamatta jättäminen. Liikevoittotavoite oli 2,3 M€ ja päivitetyllä ennusteella liikevoittoa odotetaan kertyvän 1,6 M€ (6,6 % liikevaihdosta). Liikevoittoprosenttia nostaa hyvä tuulivoimatuotannon tuotto-kertymä alhaisesta

sähkön markkinahinnasta huolimatta. Kaupungille on maksettu kesäkuussa 2020 osinkoa 1,05 M€ edellisen tilikauden tuloksesta ja yhtiön vakavaraisuus on parantunut merkittävästi 1.4.2020 kaupungin päätöksellä konvertoida 7,0 M€ lainapääoma oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi. Yhtiön vakavaraisuus parani ja omavaraisuusaste nousi edellisen tilinpäätöksen 21,1 %:sta 31,9 %:iin välitilinpäätöksessä 31.7.2020.

Tärkeimmät investoinnit 2020-2022

Maakaasuverkon laajentaminen LNG-terminaalin tarpeisiin ja panostukset LNG-liiketoimintojen kehittämiseen.

Fennovoima-hanke Suomen Voima Oy:n kautta.

Kaukolämpöliiketoiminnan kehittäminen ja verkon laajentaminen.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Energia-alalle tyypilliset riskit kuten merkittävien investointiprojektien rahoitukseen ja toteutukseen liittyvät riskit, sekä energiamarkkinoihin liittyvät riskit.

Yhtiö päivittää riskienhallintapolitiikkaa ja kehittää toimintajärjestelmäänsä.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteuma 31.7.2020
Liikevaihto €	29 196 336	26 318 740	28 990 000	12 905 278
Liikevaihdon muutos, %	-4,5	-6,7	+9,8	-15,9
Liikevoitto %	7,8	6,5	7,9	1,0
Tilikauden tulos, €	968 230	1 457 523	1 080 080	-1 104 170
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,9	4,8	4,2	0,5
Lainat	41 152 939	38 330 693	40 972 794	29 249 115
Leasingvuokravastuut €	16 374 314	19 563 799	13 690 391	18 587 216
Taseen loppusumma €	61 487 042	58 795 728	80 085 336	54 044 527
Omavaraisuusaste %	19,5	21,1	23,9	31,9
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100
Henkilöstö	39	44	56	58

Kaupungin sijoitukset	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteuma 31.7.2020
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	10 091 276	10 091 276	17 091 276 *)	17 091 276
Pääomalainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Muut lainat €	12 000 000	12 000 000	5 000 000	5 000 000
Takaukset €	13 838 238	11 791 166	9 744 094	10 767 630

*) asia vaatii erillispäätöksen

Yhteisön nimi

Hamina Asunnot Oy

Yhteisön tytäryhtiöt

Asunto Oy Haminan Merituuli
Asunto Oy Haminan Jamilahdenpuisto

Toiminta-ajatus

Viihtyisää, turvallista ja vaivatonta asumista kohtuuhinnalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2020

Asuntojen käyttöastetavoite 96 % (vuonna 2019 toteutuma 92,38 %).

Säilytetään vuokrat kohtuullisella ja kilpailukykyisellä tasolla.

Kohotetaan asuntokannan keskimääräistä kuntoa, lisätään asumisviihtyvyyttä ja asumisturvallisuutta suunnitelmallisella korjaustoiminnalla.

Otetaan käyttöön uusia sähköisiä palvelumuotoja (sähköinen asuntohakemus) ja tehostetaan olemassa olevien ohjelmistojen käyttöä asiakaspalvelun, työn tuottavuuden ja toiminnan laadun parantamiseksi.

Sitovat taloudelliset tavoitteet 2020

Yhtiön tulos on nolla.

Tärkeimmät investoinnit 2020-2022

Investoidaan rakennusten ulko- ja sisäpuolisiin peruskorjaushankkeisiin. Vuonna 2020 yhden vuokraohteen vesikaton uusiminen, jonka korjauskustannukseen jouduttiin käyttämään peruskorjauksiin varattua rahoitusta ennakoitua enemmän, joten vuonna 2020 suunniteltujen

Julkaistaan vuoden 2020 alussa uusi sähköinen esite. Esiteen sisältö palvelee sekä asunnonhakijoita että asukkaita.

Käynnistetään vuokrakerrostalon rakennuttaminen vuonna 2020.

Varmistetaan eläköitymisten seurauksena tapahtuva henkilöstö- ja osaamistarve tulevaisuudessa.

kahden vuokraohteen pesuhuoneiden uusimista on siirretty eteenpäin. Muutoin kiinteistöjen ja huoneistojen korjauksia tehdään talousarvion puitteissa.

Arvio toiminnallisten tavoitteiden ja investointien toteutumisesta

Käyttöastetoteutuma oli 94,7% 31.7.2020. Pientä laskua käyttöasteessa tapahtui maaliskokuun aikana. Tähän vaikutti mm. koronapandemian aikana hidastunut asukasvalintaprosessi.

Keväällä käynnistettiin kiinteistö- ja asukashallinnan ohjelmistosovellusten laajennus ja muutosprosessi (sis. mm. sähköisen asuntohakemuksen ja vuokrasopimuksen). Uudet sovellukset otetaan käyttöön syyskuussa.

Huhtikuussa julkaistiin asukkaille ja asunnonhakijoille suunnattu uusi interaktiivinen esite.

Lainahallintaohjelmiston vaihtoprosessi meneillään. Uuden ohjelmiston käyttöönotto vuoden 2021 alussa.

Kesäkuussa nostettiin 4,1 M€ laina, jolla maksettiin kolmen vuokraohteen aravalainat pois ja rahoitettiin yhtiön toimitilan Sibeliuskatu 34 osakkeiden osto.

Tervasaaren kerrostalon toteuttamiseen liittyvinä toimenpiteinä päätettiin kohteelle otettavasta lainasta ja valittiin kohteen urakoitsijat. Kohteen rakennustyöt alkavat elokuussa.

Investointien osalta Karjakatu 20 kerrostalon vesikaton uusiminen valmistui kesäkuussa. Vesikaton korjauskustannukseen jouduttiin käyttämään peruskorjauksiin varattua rahoitusta ennakoitua enemmän, joten vuonna 2020 suunniteltujen kahden vuokraohteen pesuhuoneiden uusimista on siirretty eteenpäin. Muutoin kiinteistöjen ja huoneistojen korjauksia tehtiin talousarvion puitteissa.

Kesäkuussa Hamina-Asuntojen uudeksi toimitusjohtajaksi 1.9.2020 alkaen valittiin Kati Kolari.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Merkittävimmät riskit liittyvät taloudellisen vuokrausasteen laskuun ja vaihtuvuuden kasvuun. Vuokra-asuntojen käyttöastetta, vaihtuvuutta, hakijoiden määrää sekä näiden muutoksia seurataan kuukausitasolla.

Vuokrausasteen nostamiseksi kehitetään vuokraustoimintaa sekä asuntojen ja kiinteistöjen korjaustoimintaa.

Rahoitusriskejä hallitaan korkokehityksen jatkuvalla seurannalla ja tarvittaessa lainojen uudelleen järjestelyllä. Vaihtuvakorkoisten lainojen osuus lainasalkussa pidetään pienenä. Investointien rahoittamisessa pääpaino on kiinteäkorkoisissa lainoissa rahoituskustannusten pitkän ajan ennustettavuuden vuoksi.

Talouden epävakaus lisää vuokrasaamisiin liittyvää riskiä. Luottotappioriskiä hallinnoidaan asukkaiden maksukykyä

seuraamalla, asukasneuvonnalla ja ulkoistetulla perintäpalvelulla.

Merkittävimmät kiinteistöihin liittyvät riskit ovat vahinkoriskejä, kuten vesivahingot ja tulipalot. Vahinkoriskejä hallitaan asianmukaisella ennaltaehkäisevällä turvallisuustyöllä ja vahinkovakuutuksilla. Vakuutukset tarkastetaan säännöllisesti.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Liikevaihto, €	5 462 754	5 456 574	5 667 000	3 242 000
Liikevaihdon muutos, %	0,5	-0,11	3,7	3,6
Liikevoitto, %	15,9	19,4	18,9	30,0
Tilikauden tulos, €	-131 067	0,70	0	889 000
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,9	1,0	1,4	3,5
Lainat, €	28 069 310	27 281 467	27 252 000	26 465 000
Leasingvuokravastuut €	0	227 865	0	227 865
Taseen loppusumma, €	36 869 129	36 664 702	35 900 000	36 544 600
Omavaraisuusaste, %	20,9	23,0	22	25,5
Asuntojen määrä, kpl	825	823	820	817
Asuntojen käyttöaste, %	89,6	92,4	96	94,7
Asukasvaihtuvuus, %	20	23	16	10
Vuokra-asuntojen keskineliövuokra, €/kk	10,06	10,08	10,1	10,09
Haminan kaupungin omistusosuus, %	100	100	100	100
Henkilöstö	10	9	9	8

Kaupungin sijoitukset	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Oman pääoman sijoitus Haminaan kaupungilta, €	632 867	632 867	632 867	632 867
Pääomalainat, €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Muut lainat, €	2 737 010	2 639 911	2 600 000	2 622 000
Takaukset, €	15 304 344	15 840 718	15 234 000	15 841 000

Yhteisön nimi

HaminaKotka Satama Oy

Yhteisön tytäryhtiöt

Kotkan Satamatalot Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiön perustehtävä ja toiminnan tarkoitus on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infrastruktuurista, alusliikenteestä ja nosturipalvelujen tarjoamisesta.

Satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi on pääosin keskitetty tytäryhtiö Kotkan Satamatalot Oy:lle.

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet 2020

D-alueen 2. vaiheen rakentaminen, mikäli Finnulpin investointi toteutuu. Hanke on EU-osarahoitteinen (20 %). Finnulp Oy:n kanssa on tehty mittava aiesopimus siitä, että Finnulpin Kuopioon suunnitteilla olevan biotuote-tehtaan ulkomaille lähtevä sellu tulee kulkemaan HaminaKotka sataman D-alueen kautta.

NordStream 2 -kaasuputkiprojektin murskeliikenne jatkuu vuonna 2020.

Kazakstaniin kuljetettavien öljynporausmoduulien projektiliikenteelle rakennetun infran kunnossapidon varmistaminen.

Asiakkaiden tarpeiden mukaisten raiteistojen rakentaminen satama-alueelle ja valtion budjetissa varatun rahoituksen käytön varmistaminen raideliikenteen ja ratapihojen kehittämiseksi sataman vaikutusalueella.

Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan etsiminen ja sijoittumisen varmistaminen. UPM tekee vuonna 2020 päätöksen biojalostamon mahdollisesta sijoittamisesta Mussaloon, mikä kasvattaisi merkittävästi sataman liikennettä.

Laivakoon kasvaessa Hietasen laituripaikat ovat käyneet ahtaiksi ja lyhyiksi. Satama selvittää mahdollisuuksia pidempien laivapaikkojen järjestämiselle.

Risteilyliikenteen edellytysten parantaminen Kotkan ja Haminan alueella. EU-rahoitteisen Kotka Pax-hankkeen vetäminen säännöllisen Kotkan ja Pietarin välisen risteilyliikenteen fasiliteettien rakentamiseksi Kotkan kantatamaan.

Toimistotilojen muuntelu ja vuokraaminen myös muuhun kuin satamasidonnoiseen toimintaan.

Sähköisen paikka- ja kartoitusjärjestelmän (VRT) laaja hyödyntäminen.

Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia energiatehokkuutta parantaville investoinneille (mm. aurinkopaneelit).

Tärkeimmät investoinnit 2020-2022

D-alueen 2. vaiheen rakentaminen (noin 15 M€).
Raiteistojen kehittäminen: 1 M€ vuosittain.
Hietasen laivapaikat.

Ylläpitoinvestoinnit toimistotaloihin ja varastoihin: 0,5 M€ vuosittain.

Ylläpitoinvestoinnit: 3 M€ vuosittain.

Arvio toiminnallisten tavoitteiden ja investointien toteutumisesta 30.6.2020

D-alueen 2. vaiheen rakentaminen on viivästynyt, koska alueelle sijoittumis päätöksen tehnyt Finnulp Oy ei saanut ympäristölupaa biotuote-tehtaan rakentamiselle Kuopioon. Alueelle on ollut muuta kysyntää, mutta rakentamista on viivytetty sijoittuvien asiakkaiden tarpeiden selvittämisen ajaksi. Korona on hidastanut neuvotteluja.

NordStream 2- kaasuputkiliikenne ja myös murskeen kuljetus on päättynyt menestyksellisesti.

Kazakstaniin kuljetettavien öljynporausmoduulien projektiliikenne on sujunut suunnitellusti ja antanut HKS:lle erinomaisen referenssin.

Valtion rahoitukselle toteutettavat Kouvola-Kotka -välisen raiteiston sekä Kotolahden ratapihan parannustyöt ovat käynnistyneet. Lisäksi satama on alkuvuoden aikana tehnyt yhteistyötä kolmen asiakkaan raiteiston kehittämiseksi satama-alueella.

Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan osalta UPM:n päätöstä biojalostamon sijoittamisesta Mussaloon odotetaan edelleen.

Korona-viruksen aiheuttama epidemia sotkee kesän 2020 risteilyliikenteen, mutta kesälle 2021 on neuvoteltu jo ennätysellinen määrä risteilykäyntejä. EU-rahoitteisen Kotka Pax -hankkeen töiden suunnittelu on käynnistynyt.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Koronaepidemia. Epidemian leviämisen estämiseksi joudutaan tekemään suojautumista ja töiden erityisjärjestelyjä sekä henkilöstön mahdollisesti sairastuttua hankkimaan sijaistyövoimaa tai supistamaan toimintoja. Pitkään jatkuessa epidemia hidastaa yleistä talouskehitystä, mikä heijastuu viiveellä sataman kautta kulkevaan tavaramäärään. Riskiä hallitaan varautumissuunnittelulla. Toimistoissa työskentelevät on jaettu kahteen ryhmään, jotka vuoroviikoin työskentelevät toimistolla ja etänä. Tehty suunnitelma sijaisten palkkaamisesta taudin mahdollisesti levitessä. Työmatkustaminen lopetettu eikä vieraita oteta toimistoilla vastaan. Yhtiö varautui hyvissä ajoin taloudellisiin riskeihin käynnistämällä laajan säästöohjelman. Säästöjen lisäksi siirrettiin lainojen maksuja ja suunniteltuja investointeja.

Laivakoon kasvaminen aiheuttaa investointipaineita laiturien rakentamiseen ja korjaamiseen. Riskiä hallitaan kuulemalla asiakkaiden tarpeita ja sitouttamalla asiakkaat pitkäaikaisiin liikennesopimuksiin, mikäli investointeja tehdään.

Tietomurrot, palvelunestohyökkäykset ja kiristyshaittaohjelmat. Riskiä hallitaan pitämällä ohjelmistot ja käyttöjärjestelmät päivitettyinä. Satamayhtiö vaihtoi syksyllä 2019 vanhan palomuurin uuteen tietosuojapalveluun,

Toimistotiloja on muunneltu ja vuokrattu erityisesti toimistokeskus Kuorsalossa Haminan kaupungin käyttöön.

Digitaalinen satama -hanke on edennyt ja sen taustatietojen kerääminen on kesän 2020 projekti.

Vuodelle 2020 suunnitellut investoinnit on koronatilanteen takia käyty uudelleen läpi ja niistä toteutetaan vain välttämättömät. Investointien määrä 30.6.2020 mennessä oli yhteensä 3,0 miljoonaa euroa.

jossa hyökkäyksiä pystytään entistä paremmin havaitsemaan ja torjumaan. Koulutetaan ja tiedotetaan henkilöstöä tietoturvaohjelmista.

Luonnonilmiöistä johtuvat riskit. Riskiä torjutaan huomioiden ääritilanteet rakenteita suunniteltaessa sekä laatimalla ja ylläpitämällä hätätilasuunnitelmia sekä harjoittelemalla niiden varalle.

Infran kunto ja saneerausvelka. Riskiä hallitaan laatimalla kunnossapitosuunnitelmat, rakentamalla hälytysjärjestelmiä vahinkotilanteisiin sekä tekemällä ennakoivia huolto-toimia. Vakuutukset pidetään ajan tasalla muille toimijoille mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalle. Budjetoidaan saneerauksiin lisää rahaa mahdollisuuksien mukaan.

Omistajien kovat tuotto-odotukset. Riskiä hallitaan avoimella tiedottamisella sataman taloudellisesta tilanteesta. Hallituksen jäsenet perehdytetään hyvin.

Henkilöstön korkea keski-ikä. Useita avainrooleissa toimivia henkilöitä eläköitymässä. Riskiä torjutaan ylläpitämällä hyvää työnantajakuvaa sekä ennakoivalla rekrytoinnilla perehdyttämisen varmistamiseksi.

Tuloksellisuusmittarit (konserni)	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Liikennemäärä, tuhatta tn	16,2	18,1	16,5	8,9
Liikevaihto, €	42 820 398	45 456 687	43 000 000	24 405 633
Liikevaihdon muutos %	+5,0	+6,2	-9,6	-12,1
Liikevoitto, €	10 738 003	11 169 295	5 300 000	6 966 466
Liikevoitto %	25,1	24,6	12	28,5
Tilikauden tulos, €	7 140 709	7 551 768	2 525 000	5 318 562
Käyttökate %	56,9	59	50	69
Sijoitetun pääoman tuotto %	6,6	6,0	2,5	4,7

Lainat, €	95 550 410	98 292 831	90 235 274	96 519 751
Leasingvuokravastuut, €	955 812	672 889	300 000	658 791
Taseen loppusumma, €	180 737 456	187 891 244	175 900 000	180 162 578
Omavaraisuusaste %	28,3	31	33	34
Haminan kaupungin omistusosuus, %	40	40	40	40
Henkilöstö	66	65	65	65

Kaupungin sijoitukset	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	23 430 141	24 843 446	21 403 859	23 614 025

Yhteisön nimi **Linnoituksen Uimahalli Oy**

Yhteisön tytäryhtiöt -

Toiminta-ajatus

Uimahallirakennuksen vuokraus uimahalli- ja muihin liikunta- ja hyvinvointipalveluihin.

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet 2020

Uimahallitoiminnasta vastaa kaupunki.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2020

Kiinteistön tilojen ylläpito ja huolto oikeaan aikaan.
Yhtiön taloudellinen tulos on nolla.

Tärkeimmät investoinnit 2020-2022

2019/2020 vaihteessa laaditaan uimahallin ulkotilojen kehittämissuunnitelma. Mahdollinen toteutus on vuonna 2021.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Kaikki uimahallin rakenteisiin liittyvät ongelmat ja vauriot vaikuttavat heti tilojen käyttömahdollisuuksiin. Ongelmien ehkäisyyn varaudutaan suorittamalla huolto- ja korjaustyöt ajallaan ja suunnitelmallisesti.

Tilojen käyttöasteeseen on koronapandemian aikaisilla rajoituksilla suuri vaikutus.

Leudosta alkuvuodesta ja hallin pitkästä kiinnioloista johtuen hoitokulut ovat olleet suunniteltua pienemmät. Tämän hetkisten tietojen mukaan yhtiön alkuvuoden tulos on hieman suunniteltua parempi.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Liikevaihto €	849 431	844 127	847 000	485 100
Liikevaihdon muutos-%	- 0,5	-0,6	0,3	(vrt. 7/19) -1,5
Liikevoitto %	27,0	31,81	26,0	32,0
Tilikauden tulos, €	-9 211	44 297	0	53 000
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,3	4,4	2,8	2,0
Lainat €	9 500 000	9 350 000	9 200 000	9 200 000
Leasingvuokravastuut, €				
Taseen loppusumma	9 928 030	9 799 044	9 800 000	9 773 000
Omavaraisuusaste %	3,7	5,0	5,0	5,0
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100
Henkilöstö	0	0	0	0

Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Kaupungin sijoitukset	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.7.
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	567 275	567 275	567 275	567 275
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	9 500 000	9 350 000	9 200 000	9 200 000

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					
		Ta	Ta muu- muutok- set	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Jäljellä	Ta	Ta muutok- set	Ta muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Jäljellä	
sis. laskennalliset erät	N/B											
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Kaupunginvaltuusto	B	184		184	77	107						0
Toimintakate	N	184		184	77	107						
Tarkastustoimi	B	51		51	21	30						0
Toimintakate	N	51		51	21	30						
Strateginen johtaminen	B	4 823		4 823	2 928	1 895				14	14	
Toimintakate	N	4 823		4 823	2 914	1 909						
Sote-kuntayhtymäosuudet	B	79 350	2 000	81 350	44 223	37 127				6	6	
Toimintakate	N	79 350	2 000	81 350	44 217	37 133						
Johdon asiantuntijapalvelut	B	4 778	-67	4 711	2 823	1 888	211		211	26	185	
Toimintakate	N	4 567	-67	4 500	2 797	1 703						
Kasvatus- ja koulutuspalvelut	B	34 088	120	34 208	19 070	15 138	1 633		1 633	1 000	633	
Toimintakate	N	32 454	120	32 574	18 070	14 504						
Hyvinvoinnin edistäminen	B	3 036	-65	2 971	1 746	1 225	281		281	194	87	
Toimintakate	N	2 756	-65	2 691	1 552	1 139						
Elinkeino- ja vetovoimapalvelut	B	5 470	-20	5 450	2 676	2 774	1 590		1 590	540	1 050	
Toimintakate	N	3 880	-20	3 860	2 136	1 724						
Kaupunkisuunnittelu	B	1 180		1 180	621	559	7 055	200	7 255	4 646	2 609	
Toimintakate	N	-5 875	-200	-6 075	-4 025	-2 050						
Kaupunkikehityspalvelut	B	22 561	280	22 281	12 400	9 881	23 625		23 625	13 086	10 539	
Toimintakate	N	-1 064	280	-1 344	-686	-658						
Ympäristön ja rakentamisen valvonta	B	1 172		1 172	646	526	494		494	304	190	
Toimintakate	N	678		678	342	336						
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						86 500	-4 100	82 400	53 132	29 268	
Valtionosuudet	B						41 221	2 254	43 475	24 937	18 538	
Korkotulot	B						580		580	156	424	
Muut rahoitustulot	B						2 665		2 665	2 661	4	
Korkomenot	B						650		650	360	290	
Muut rahoitusmenot	B						6		6	219	-213	
Satunnaiset erät	B											

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/tuloarvio

Sitovuustaso käyttötalousosassa on tulosalue siten, että toimintatulojen ja -menojen nettomäärä on sitova.

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Strategisen johtamisen palvelualue

Toimielin	KAUPUNGINVALTUUSTO
Tulosalue	Kaupunginvaltuusto
Tulosityksiköt	kaupunginvaltuusto
Tehtävä	Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa myös muille toimielimille.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutosesitykset	Uusi talousarvio
KAUPUNGINVALTUUSTO							
Toimintatulot							
Toimintamenot	-184 200		-184 200	-77 356	42,00		-184 200
Toimintakate	-184 200	0	-184 200	-77 356	42,00	0	-184 200

Toimintamenot kattavat valtuuston kokoukset ja ilta-koulut sekä valtuustoryhmien neuvottelukunnan toiminnan. Talousarviossa on varattu määrärahaa myös koulutuksille ja seminaareille.

Toimielin	TARKASTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue	Tarkastustoimi
Tulosityksiköt	Tarkastustoimi
Tehtävä	Kuntalain mukaisen tarkastuksen järjestäminen, kunnanvaltuuston päätettävien tarkastusta koskevien asioiden valmistelu, valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi sekä tilintarkastus.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutosesitykset	Uusi talousarvio
TARKASTUSTOIMI							
Toimintamenot	-50 500		-50 500	-20 779	41,15		-50 500
Toimintakate	-50 500		-50 500	-20 779	41,15	0	-50 500

Toimintamenot muodostuvat tarkastuslautakunnan toiminnasta ja tilintarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista. Tilintarkastuspalvelut ostetaan BDO Auditor Oy:ltä.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Strateginen johtaminen
Tulosityksiköt	Konsernijohto, Yleinen hallinto ja edunvalvontatehtävät
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Tehtävä Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
STRATEGINEN JOHTAMINEN							
Toimintatulot	100		100	14 489			
Toimintamenot	-4 823 200		-4 823 200	-2 928 113	60,71		-4 823 200
Toimintakate	-4 823 200		-4 823 200	-2 913 624	60,41	0	-4 823 200

Toimintamenoihin sisältyy pelastustoimen yhteistyökustannukset 2,8 miljoonaa euroa, osuus verotuskustannuksiin 0,5 miljoonaa euroa, Kymenlaakson Liiton jäsenmaksu 0,3 miljoonaa euroa, seutuvaltuuston kus-

tannuksia 0,1 miljoonaa euroa sekä Kuntaliiton jäsenmaksu, kauppakamarin jäsenmaksu ja hankintajärjestelmän kustannukset.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Kymsote-kuntayhtymäosuudet
Tulosityksiköt	Sote-kuntayhtymäosuudet
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Tehtävä Kaupunginhallitus vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelusopimuksesta sekä sopimuksen seurannasta ja arvioinnista.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
SOTE-KUNTAYHTYMÄOSUUDET							
Toimintatulot			0	6 583			0
Toimintamenot	-79 350 000		-79 350 000	-44 223 491	55,73	-2 000 000	-81 350 000
Toimintakate	-79 350 000		-79 350 000	-44 216 908	55,72	-2 000 000	-81 350 000

Määrärahaan sisältyy Sote-kuntayhtymän maksuosuuk-sien lisäksi myös sote-avustukset.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Johdon asiantuntijapalvelut
Tulosyksiköt	Hallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Talouspalvelut, Vaalit
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Taluspäällikkö

Tehtävä Tukea demokraattista päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista johtamista, huolehtia kaupungin johtamisjärjestelmän toimivuudesta, luoda yhteistyössä ydinprosessien kanssa edellytyksiä sille, että kaupunkilaisille tuotettavat palvelut ovat vaikuttavia, tehokkaita ja taloudellisia sekä tuottaa ydinprosesseille hallinto-, talous- henkilöstö-, omistajaohjaus-, viestintä- ja tietohallinnon palveluita. Tulosalue vastaa myös kaupungin asiointipalvelusta.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
JOHDON ASIANTUNTIJAPALVELUT							
Toimintatulot	211 300		211 300	26 528	12,55		211 300
Toimintamenot	-4 778 200	67 000	-4 711 200	-2 823 256	59,93		-4 711 200
Toimintakate	-4 566 900	67 000	-4 499 900	-2 796 727	62,15	0	-4 499 900

Toimintakate ylittää tasaisen vauhdin kehityksen, koska toiminnan kustannukset muodostuvat etupainotteisesti. Eläkemenojen vyörytykset sekä Kela-korvaukset kohdistuvat loppuvuoteen, joten toimintakate toteutunee talousarvion mukaisena.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
STRATEGINEN JOHTAMINEN YHTEENSÄ							
Toimintatulot	211 400	0	211 400	47 601	22,52	0	211 400
Toimintamenot	-89 186 100	67 000	-89 119 100	-50 072 994	56,19	0	-89 119 100
Toimintakate	-88 974 700	67 000	-88 907 700	-50 025 393	56,27	0	-88 907 700

Hyvinvoiva haminalainen palvelualue

Toimielin	KASVATUS JA KOULUTUS -VALIOKUNTA
Tulosalue	Kasvatus- ja koulutuspalvelut
Tulosityksiköt	Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki, Opetus- ja nuorisopalvelut, Varhaiskasvatus
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Lasten ja nuorten sekä perheiden tarpeiden mukaiset, monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Palvelukokonaisuudessa on sekä ennaltaehkäiseviä että lakisääteisiä palveluja. Keskeisenä periaatteena on lapsen ja vanhemmuuden arvostaminen ja hyvän lapsuuden sekä nuoruuden luominen yhteistyössä vanhempien kanssa. Toiminta on tavoitteellista, suunnitelmallista ja sitä arvioidaan jatkuvasti. Elinikäisen oppimisen mahdollistaminen yksilön ja eri väestöryhmien tarpeet huomioon ottaen. Toiminnan painopisteinä ovat laadukas opetus, yhteisöllisyys, turvallisuus, hyvinvointi ja kiireettömyys.

TILANNEKATSAUS 3 I.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä pysyi alkuvuonna lähes ennallaan. 18.3.2020 alkaneen poikkeustilan alkuvaiheessa lapsia oli läsnä alle 20 %, mutta kevään edetessä yhä useampi lapsi palasi takaisin varhaiskasvatukseen. Esiopetusta ja varhaiskasvatusta järjestettiin kotona oleville lapsille etänä 14.5. saakka. Myös varhaiserityiskasvatuksen tuki; konsultaatio ja toimintamateriaalin saaminen olivat mahdollista. Oma Nanny-toiminnan puitteissa perheisiin oltiin yhteydessä, mietittiin tuen keinoja ja tarvittaessa myös tarjottiin ulkoilua.

Vähäisen lapsimäärän vuoksi suuri osa etenkin päiväkotien työntekijöistä, oli korvaavassa työssä kaupungin eri toimipisteissä. Lomia ja vapaita pidettiin myös paljon.

Opiskeluhuollossa toimittiin enimmäkseen digivälitteisesti, mutta myös opiskelijoita tapaamalla. Uusi dokumentointiohjelma edesauttoi toimimista myös poikkeustilanteessa.

Kulttuuritulkin tehtävä osoittautui etenkin poikkeustilanteessa korvaamattomaksi. Monikulttuuristen perheiden palveluohjaus oli mahdollista ja oleellista tietoa oli mahdollista jakaa perheiden äidinkielellä.

Huomiota on yksiköissä kiinnitetty positiiviseen pedagogiikkaan suhteessa lapsiin, huoltajiin ja työyhteisöön.

Keskiössä on lapsen vahvuudet. Osaamista on edelleen lisätty laadun arvioinnin kehittämisen avulla. Liikunta- ja pihapedagogiikkaa vahvistettiin hankerahalla, jota on saatu toiminnallinen oppiminen ulkoliikunnassa - projektille. Yhteistyötä on käynnistetty varhaiskasvatuksen ja liikuntapalveluiden välillä.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyössä on valmisteltu iltapäivätoiminnan siirtäminen perusopetuksen yhteyteen.

Painopistealueita on tarpeen jatkaa toimintakaudella 2020-2021, sillä kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei voitu poikkeusajasta johtuen toteuttaa. Erityisesti esteetöntä viestintää on tarpeen vahvistaa ensi vuonna.

Loppuvuonna painetta talousarvion toteutumiseen suunnitellusti tuo henkilöstökulujen lisääntyminen erityisesti sijaisten ja ryhmäohjaajien osalta. Kesän aikana on ilmennyt uusia lasten tuen tarpeita, jotka vaativat ryhmäohjaajien rekrytointia. Myös sairauslomien lisääntyminen poissaolo-ohjeistuksesta johtuen lisää huomattavasti sijaisten käyttöä.

Opetus- ja nuorisopalvelut

Koronavirustilanteen vuoksi kouluissa siirryttiin suureksi osaksi etäopetukseen 18. maaliskuuta, jota ennen tilanteeseen oli alettu varustautua lisäämällä kouluille tietoteknisiä laitteita. Opetushenkilöstö onnistui etäopetuksen järjestämisessä erittäin hyvin, vaikka etäopetus ja osittain lähiopetus haastoivat opetusta.

Etäopetuksessa olleille oppilaille käynnistettiin koko kevään jatkunut ateriapakettipalvelu, jonka avulla eri kouluilta jaettiin aterioita sekä perusopetuksen oppilaille, että esikoululaisille. Mm. varhaiskasvatuksen henkilökuntaa, joilla oma työ koronatilanteen vuoksi oli vähentynyt, toimi kaupungin ruokapalveluiden apuna ateriapaketien jakamisessa. Kun koulut toukokuussa jälleen avattiin kahdeksi viimeiseksi lukuvuoden viikoksi, perusopetuksen oppilaista 18 % jäi palaamatta kouluun poikkeusolojen vuoksi.

Alkukesästä jatkettiin jo tammikuussa aloitetut ja koronatilanteen vuoksi keskeytyneet järjestelyt iltapäivätoiminnan siirtämiseksi varhaiskasvatuksesta perusopetuksen yhteyteen. Toiminnan edellyttämät järjestelyt toteutettiin kesän aikana.

Kaikki lukion opiskelijat siirtyivät maaliskuussa etäopetukseen ja lukiolaisille jaettiin ruokapaketteja touko-

kuun aikana. Ylioppilaskirjoitusten käytännön järjestelyt sujuivat koronatilanteesta huolimatta hyvin. Lukion päättäjäisjuhlaa ei voitu lukiossa järjestää poikkeusolojen vuoksi.

Poikkeusolojen vuoksi nuorisopalvelut uudistivat toimintaansa ja nuorisotyötä toteutettiin verkossa eri kanavien avulla, joilla tavoitettiin myös sellaisia nuoria, jotka eivät ole aiemmin olleet nuorisopalveluiden toiminnassa mukana. Myös useat yhteistyökumppanit, mm. seurakunta, lähtivät verkossa toteutettavaan nuorisotyöhön yhdessä kaupungin nuorisopalveluiden kanssa.

Koronarajoitukset vaikuttivat nuorisopalveluiden kesän 2020 toimintaan. Mm. kesäleirit jouduttiin peruuttamaan ja tilalle järjestettiin nuorten keskuuteen jalkautuvaa toimintaa ja nuorisotiloja pidettiin auki rajoitusten mukaisesti. Lisäksi nuorille tarjottiin melontakokeiluja ja kesäretki Ruissalon frisbeegolf-radalle.

Ruissaloon liikuntahalliin varusteltiin uusi nuorisotila, jonka käyttöönotto lykkäytyi koronatilanteen vuoksi syksyyn 2020.

Kansalaisopisto

Poikkeusolojen vuoksi keväällä kansalaisopiston opettajat reagoivat nopeasti poikkeusolojen aiheuttamaan tilanteeseen ja alkoivat muuntaa kursseja verkkokursseiksi. Tämän työn ansiosta kursseja voitiin jatkaa poikkeusoloista huolimatta ja lisäksi saatiin uusia opiskelijoita kursseille.

Kurssitarjontaa on uudistettu kurssilaisille toteutetun asiakaskyselyn avulla, kansalaisopiston kannattama-

tonta kurssitarjontaa on karsittu ja koronatilanne huomioon ottaen yhä enemmän kursseja on lähdetty tarjoamaan verkkokursseina.

Kansalaisopiston opettajat ovat käynnistäneet kouluilla kerhotoimintaa, jota koronatilanteen vuoksi ei ole voitu toteuttaa suunnitellulla tavalla. Lisäksi kesän aikana suunniteltiin vain haminalaisille tarjottavia ilmaisia kansalaisopiston kursseja syksyllä tarjottaviksi.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT							
Toimintatulot	1 633 500		1 633 500	1 000 289	61,24		1 633 500
Toimintamenot	-34 087 700	-120 000	-34 207 700	-19 069 578	55,75		-34 207 700
Toimintakate	-32 454 200	-120 000	-32 574 200	-18 069 289	55,47	0	-32 574 200

Koronaviruksesta aiheutuneiden poikkeusolojen vuoksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja menetettiin kevään aikana noin 78.000 euroa. Yksityisille päiväkodeille korvattiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen menetyksensä noin 13.700 euroa. Poikkeusaikana varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen menetykset ja yksityisille päiväkodeille hoitomaksujen menetyksistä johtuva tuki olivat siten yhteensä 91.700 euroa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen menetyksiä tasapainotti sijaiskulujen väheneminen. Palkatonta vapaata haettiin myös jonkun verran vaihtoehtona korvaavalle työlle, mikä vähensi osaltaan henkilöstökuluja.

Sopeuttamistoimina menoja vähennettiin noin 120.000 euroa, joka koostui kevään aikana poikkeustilan vuoksi vähentyneistä koulukuljetusmenoista ja henkilöstön koulutusmenoista. Perusopetuksen erityisen tuen järjestämiseksi perusopetuslain edellyttämällä tavalla haettiin kaupunginhallitukselta lisämäärärahaa 240.000 euroa edellisen osavuosikatsauksen käsittelyn yhteydessä.

Toimintatuloja kasvattivat viime vuodelta jaksotetut varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseksi saadut

valtionavusteiset hankerahoitukset yhteensä 102.000 euroa. Koronatilanteesta aiheutuneisiin kansalaisopiston tulonmenetyksiin haettiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionavustusta runsaat 25.000 euroa, mikä kattoi kaikki kansalaisopiston tulonmenetykset.

Lisäksi kesän aikana haettiin ja saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä varhaiskasvatuksen S2-oppilaiden opetusta varten runsaat 119.000 euroa valtionavustusta ja haettiin sosiaali- ja terveysministeriöltä valtionavustusta erityisen tuen opetushenkilöstön palkkaamiseksi ja opetushenkilöstön mielenterveys-osaamisen vahvistamiseksi.

Poikkeusolojen aikana kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilökuntaa ei lomautettu. Työ väheni erityisesti varhaiskasvatuksessa, jonka henkilöitä siirtyi tekemään muuta varhaiskasvatuksen työtä, esim. Oma Nanny -toimintaa Haminan perheitä varten tai muuta korvaavaa työtä kaupungin muissa toiminnoissa.

Toimielin	HYVINVOINTIVALIOKUNTA
Tulosalue	Hyvinvoinnin edistäminen
Tulosyksiköt	Hyvinvoinnin edistäminen, Kirjasto- ja tietopalvelut, Kulttuuripalvelut ja Liikuntapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Osallisuusjohtaja
Tehtävä	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut, järjestöyhteistyö/kumppanuus, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut edistävät toiminnallaan vapaata kansalaistoimintaa ja lisäävät yhteisöllisyyttä sekä kuntalaisten aktiivisuutta. Painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnin edistämisessä.

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Hyvinvoinnin edistäminen

Toiminnanohjausjärjestelmään tehtiin muutoksia 1.2.2020 alkaen, jonka myötä osallisuuden edistäminen on nostettu koko kaupungin toiminnassa yhä vahvemmin keskiöön. Hyvinvoinnin tulosalueen toiminta tähtää hyvinvoinnin kokonaisvaltaiseen edistämiseen yli toimialarajojen ja yhteistyössä monien kumppaneiden kanssa. Haminan oma hyvinvointikertomustyö on käynnissä. Lisäksi Hamina osallistuu alueellisen hyvinvointikertomuksen työstämiseen.

Hyvinvoinnin edistämisessä keskeistä on osallisuuden kokemuksen vahvistaminen. Osallisuusavaintiimi, joka koostuu eri toimialojen edustajista, on aloittanut toimintansa. Kesäkuussa tiimi käynnisti kuntalaisille kohdennehtun hyvinvointi- ja osallisuuskyselyn laadinnan.

Kohtaamispaikkakokonaisuutta on kehitetty johdonmukaisesti vuoden alusta alkaen. Kohtaamispaikkojen työsuunnittelija on aloittanut työtehtävissään. Kohtaamispaikkoja on toiminnassa kaikkiaan kuusi. Uudet kohtaamispaikat on perustettu Uuteen-Summaan ja Ruissaloon.

Poikkeusolot kirjaston ja liikuntapalvelujen osalta päättyivät kesäkuussa. Kulttuuripalvelujen suunniteltuja isompia yleisötapahtumia on jouduttu edelleen kesäajalta perumaan.

Kesäkuun alusta Haminaan on nimetty aikuisten ja ikäihmisten päihdetyön yhdyshenkilö ja käynnistetty etsivän vanhustyön toimintamallin valmistelu sekä ikäihmisten hyvinvointiohjelman laadinta.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjasto ja tietopalvelut on hoitanut ydintehtäviään, mm. lukemiskulttuurin ja monipuolisen lukutaidon edistäjänä sekä yhteisöllisyyden ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistajana. Alkuvuoden aikana kirjastopalvelut on osallistunut yhteistyössä eri palvelualueiden ja paikallisten toimijoiden kanssa tapahtumien ja toiminnan järjestämiseen, kuten satukahviloihin ja kulttuuriviikon sisältöihin.

Poikkeustilanne toi palveluihin merkittäviä muutoksia. Kirjastoauton toiminta keskeytettiin 16.3. alkaen ja kirjastojen toimipisteet suljettiin 18.3. Kirjastopalvelut avattiin jälleen kesäkuusta alkaen asteittain. Asiakkaita on palvelu mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksin. Digitaalisten palveluiden ja e-aineistojen merkitykset ovat kasvaneet.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluissa valmistelussa ovat olleet kuluvan vuoden merkittävät tapahtumat ja toiminta.

Poikkeustilanne on aiheuttanut useiden tapahtumien peruuntumisen. Mahdollisuuksien mukaan tapahtumat ja toiminta on siirretty sähköisiksi palveluiksi. Lisäksi on toteutettu uudenlaisia jalkautuvia palveluja mm. yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa.

Liikuntapalvelut

Poikkeusolot päättyivät kesäkuussa. Kesäliikuntaryhmät ja pyörävaellukset ovat toteutuneet suunnitellusti. Pyöräilykulttuurin edistämiseksi kaupunkiin saatiin kaupunkipyörät kaupunkilaisten iloksi.

Haminan ja Kotkan kirjastopalvelut hakivat yhteistä hankerahoitusta kirjastotilat osallistavaan musiikkikäyttöön -teemalla. Hankerahoitusta osallisuutta tukevaan toimintaan on myönnetty yhteisesti 26.000 euroa. Toimenpiteitä ei ole aloitettu kevään ja kesän aikana koronatilanteen vuoksi.

Monipalveluautomallin suunnittelu yhteistyössä eri palvelualueiden, Kaakonkaksikon ja Kymsoten kanssa on käynnistetty, hankesuunnitelma ja tarveselvitys on laadittu sekä kilpailutukset on käynnistetty.

Lasten ja nuorten kulttuuripolku on valmis käyttöönotettavaksi syyslukukaudella 2020. Valmisteltu on tehty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN							
Toimintatulot	280 800		280 800	193 725	68,99		280 800
Toimintamenot	-3 036 500	65 000	-2 971 500	-1 746 406	58,77		-2 971 500
Toimintakate	-2 755 700	65 000	-2 690 700	-1 552 682	57,71	0	-2 690 700

Toimintatuloissa näkyy kirjaston ja liikuntapalveluiden Etelä-Suomen aluehallintoviraston maksamat hankeavustukset. Sen vuoksi toteutumisprosentti on suuri.

Talousarviomuutoksena ensimmäisessä osavuositarkastuksessa menoja on vähennetty 65.000 euroa sopeuttamistoimenpiteenä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
HYVINVOIVA HAMINALAINEN YHTEENSÄ							
Toimintatulot	1 914 300	0	1 914 300	1 194 014	62,37	0	1 914 300
Toimintamenot	-37 124 200	-55 000	-37 179 200	-20 815 984	55,99	0	-37 179 200
Toimintakate	-35 209 900	-55 000	-35 264 900	-19 621 971	55,64	0	-35 264 900

Vetovoimainen Hamina palvelualue

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Tulosityksiköt	Elinkeinopalvelut, Maaseutupalvelut ja Vetovoimapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Elinkeinoelämän kehityshankkeiden tukeminen ja toimivien ratkaisujen etsiminen kumppanuuksien ja seutuyhteistyön avulla. Tavoitteena on luoda menestymisedellytyksiä paikkakunnalla jo oleville ja sinne aikoville yrityksille. Työllisyyden edistäminen on osa kaupungin elinkeinopolitiikkaa. Uusien työpaikkojen luomiseksi panostetaan voimakkaasti markkinointiin. Luodaan mahdollisimman hyvät edellytykset ja valmiudet monipuolisen tonttitarjonnan aikaansaamiseksi onnistuneen maanhankinnan ja ajan tasaisen kaavoituksen avulla. Elinvoimaisen maaseudun kehittäminen ja kaupungin elinvoimasta ja vetovoimasta huolehtiminen ovat keskeisiä tehtäviä.

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Elinkeinopalvelut

Satamasidonnaisen teollisuuden edelleen kehittämiseksi sataman alueella on BusinessMooring - ohjausryhmä(BM) kokoontunut noin kahden kuukauden välein.

Hankkeen jatkorahoitus seuraaville vuosille on myös varmistumassa. Hankkeen ohjausryhmässä kaupunkia edustaa kehitysjohtaja.

BM hankkeen ansiosta Hillonlahden pohjoispuolisen alueen kiinnostavuus akkutoimijoille ja isoille datacenter - toimijoille on lisääntynyt. Tästä syystä kaupunki on yhdessä HaminaKotka Satama Oy:m, Haminan Veden ja Haminan Energia Oy:n edustajien kanssa laadittanut alueelle yleissuunnitelman. Suunnitelman perusteella on käynnistetty YVA - ja asemakaavan muutosprosessit.

Tervasaaren toteuttaminen edistyy yleisten alueiden osalta suunnitellusti. Ensimmäisen asumiskohteen rakentaminen alkaa syksyllä 2020 Hamina Asuntojen uudiskohteen myötä.

Vapaaohoitteisten kohteiden toteutumista edistetään mm. Asumaan Haminaan kampanjan avulla sekä neuvotteluiden avulla rakennusliikkeiden kanssa. Halukkuutta rakentamiseen on ilmennyt

Keskustan kehittämishankkeet etenevät suunnitellusti. Vallipuiston (entinen Kesäpuisto) yleissuunnitelma valmistuu syksyllä 2020 ja toteuttaminen alkaa keväällä 2021.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma valmistuu syksyllä 2020.

Maaseutupalvelut

EU:n uuden ohjelmakauden alku on siirtynyt vuoteen 2022/2023. Tämä vaikuttaa myös Kehittämisyhdistys Sepra ry:n toimintaan. Ohjelmien valmistelu on menossa.

Perinteinen tukihakukoulutus korvattiin monipuolisella ”Maaseutupalvelujen viljelijätiedotteella 2020”.

Alkuvuodesta tehtiin Haminan virkamiesjohdon yrityskäyntejä seitsemään eri kohteeseen. Myös maaseutupalvelujen henkilöstö kävi tutustumassa maatilainvestointikohteeseen.

Keväälle valmisteltiin neljä Tuulamatkojen työhyvinvointipäivää maaseutukierroksina, mutta jo ensimmäinen ”Rehitorit Reissussa” jouduttiin siirtämään koronatilanteesta johtuen.

Koko henkilöstö siirtyi etätöihin 15.3. alkaen. Koronan aiheuttamat etätöyt johtivat muutoksiin maaseutupalvelujen asiakaspalvelussa ja neuvonnassa. Halusimme toimia etupainotteisesti ja turvata toimintamme koronatilanteessa. Toimintatavaksi tuli aktiivinen yhteydenpito asiakkaisiin, neuvontaa ja sähköisen tukihaun opastusta etänä. Meidän asiakasyhteydenottoja oli noin

Tapahtumatuotanto ja museot

Koronaviruspandemia löi leimansa tapahtumatuotannon ja museoiden toiseen vuosikolmannekseseen. 16.3. alkaen yleisötapahtumat peruttiin ja museot suljettiin Valtioneuvoston päätöksellä. Muu työntekeo jatkui yksikössä normaalisti ja resursseja järjesteltiin tarvittaessa uudelleen, esimerkiksi museoiden aukipito tehtävistä kokoelmien digitointiin.

Tiukempien kokoontumisrajoitusten ollessa voimassa tapahtumatuotanto järjesti kolme virtuaalikeikkaa, jotka streamattiin verkkoon. Lisäksi keikat olivat katsottavissa jälkepäin rajoitetun ajan kaupungin Youtube-kanavalla. Tavoitteena oli sekä viihdyttää ja piristää kaupunkilaisia, että tukea seudun luovan alan toimintaa. Lisäksi nostimme Hamina Bastionin näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, Youtube-näytöt mukaan lukien keikat saivat kaikkiaan noin 6 160 katsojaa. Näyttelyihin satsattiin myös tapahtumatuotannossa järjestämällä Raatihuoneella nopealla aikataululla Jukka Rintalan muoti- ja taidenäyttely, jonka näki noin 12 700 henkeä. Näyttelyyn oli vapaa pääsy. Järjestelyissä noudatettiin AVI:n ohjeistusta tartuntavaaran torjumiseksi.

Vaikka kokoontumiset tulivat rajoituksin mahdollisiksi jälleen 1.6. alkaen, yleisötilaisuuksien järjestämisen liittyvien haasteiden ja tilaisuuksille asetettujen yleisömäärärajoitusten vuoksi Hamina Bastionin varauskalenteri tyhjeni ulkopuolisten järjestäjien tapahtumista. Suurinta

800. Sähköiseen päätukihakuun saapui hakemukset 566 maatilalta. Paperisia tukioikeudensiirtohakemuksia käsiteltiin 531 kpl.

Maastotarkastukset hukkakauran osalta on osittain korvattu etäyhteydenotolla.

Työpaikkapalaverit pidimme Villa Jaakkolassa ja Galleria Luomassa, näin jatkoimme hallitusti yrityskäyntejä. Matkailun osalta toteutimme käytännön pienryhmäkoulutusta teemalla lähiruoka ja villiyrtyt. Suunnittelimme yrittäjien kanssa maaseutumatkailupaketin, toteutus myöhempänä ajankohtana.

Aili Ikosen ja Antti Kujanpään konsertti toteutui luonnollisesti landella Villa Jaakkolassa 8.8.2020 yhteistyössä Ahola Farmin ja Metson tilan kanssa.

Ruokaviraston Iso 27110:13-standardin mukainen maaseutuhallinnon toiminnan ja tietoturvan auditointi on 1.9.2020.

osaa varauksista siirrettiin kesään 2021. Myös Hamina Tattoo siirrettiin vuoteen 2021. Tattoo järjesti kuitenkin kaksi konserttia heinä-elokuussa Ravintola Kerhon puutarhassa sekä RUK:n maneesissa.

Koronaviruspandemia on vaikuttanut voimakkaasti myös museoiden toimintaan. Kauppiaantalomuseon pääsiäisnäyttely, siihen liittyvät koululaisopastukset sekä kevään ryhmävaraukset ja museon kevään työpajat, harrastusryhmät ja tapahtumat jouduttiin perumaan.

Museot panostivat sulkemisaikana viestintään ja näkyvyyden lisäämiseen sosiaalisessa mediassa sekä aineistojen digitaalisen saavutettavuuden parantamiseen. Lisäksi museot toteuttivat toukokuussa haminalaisille verkossa kyselyn koronaviruksen aiheuttaman poikkeusajan kokemuksista. Museonäyttelyt tuli jälleen mahdolliseksi avata yleisölle 1.6. alkaen. Heinäkuun loppuun mennessä museoissa oli (vuoden alusta) vierailut yhteensä noin 2 250 kävijää, mikä on noin 50 % verrattuna samaan aikaan vuonna 2019.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
ELINKEINO- JA VETOVOIMAPALVELUT							
Toimintatulot	1 590 100		1 590 100	540 261	33,98		1 590 100
Toimintamenot	-5 470 300	20 000	-5 450 300	-2 676 470	49,11		-5 450 300
Toimintakate	-3 880 200	20 000	-3 860 200	-2 136 209	55,34	0	-3 860 200

Talous etenee suunnitelmien mukaisesti.

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkisuunnittelu
Tulosyksiköt	Kaavoitus ja maankäyttö
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Kaupunkiseutua suunnitellaan toimivaksi, viihtyisäksi ja ekotaloudellisesti kestäväksi. Huolehditaan kaupungin maapolitiikan valmistelusta, kaavoituksesta, tonttitarjonnasta, kiinteistömuodostuksesta sekä mittaus- ja kartastopalveluista.

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavoituksessa ja maankäytössä alkuvuosi on sujunut suunnitelmien mukaisesti. Satamasidonnaisten teollisuuden kasvava kysyntä asettaa maanhankinnan sekä maankäytön suunnittelun kaupungissa entistä merkittäväm-pään rooliin. Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen asemakaava- ja YVA-prosessit ovat käynnistyneet.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
KAUPUNKISUUNNITTELU							
Toimintatulot	7 038 400	200 000	7 238 400	4 638 696	64,08		7 238 400
Valm. omaan käyttöön	16 500		16 500	7 339	44,48		16 500
Toimintamenot	-1 180 000		-1 180 000	-621 454	52,67		-1 180 000
Toimintakate	5 874 900	200 000	6 074 900	4 024 581	66,25	0	6 074 900

Maanvuokratuottoja oli jäänyt budjetoimatta 200.000 euroa. Muuten talous etenee suunnitelmien mukaisesti.

Toimielin	KAUPUNKIKEHITYSVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkikehityspalvelut
Tulosyksiköt	Kiinteistöpalvelut, Aluepalvelut, Ruoka- ja puhtauspalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Ympäristöpäällikkö
Tehtävä	<p>Kaupungin toimitiloista ja yleisistä alueista huolehtiminen asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti, huomioiden myös kaupunkiympäristön turvallisuus, viihtyisyyden ylläpito ja kehittäminen.</p> <p>Kaupungin palvelualueilla on käyttötarpeen ja taloudellisten resurssien mukaiset toimitilat.</p> <p>Infrastruktuurin ja kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen.</p> <p>Tuottaa kaupungin eri tilaajille tukipalveluja, joilla täydennetään tilaajien kasvatuksellisia, terveydellisiä ja elämyksellisiä tavoitteita. Aktiivisen toiminnan sekä ammattitaitoisten ja kehityshaluisten moniosajien avulla huomioidaan asiakastyytyväisyys, taloudellisuus ja henkilöstön hyvinvointi.</p>

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalveluiden puolella huollot ja pienet korjaukset on toteutettu suunnitellusti.

Kriittinen henkilöstö on koronaviruksen aikana jaettu työskentelemään fyysisesti eri pisteisiin.

Sairaslomat ovat pysyneet edellisten vuosien tasolla.

Kohteiden suunnittelu etenee suunnitellusti ja investoinnit ovat aikataulussaan.

Kiinteistöohjelman päivitys on meneillään.

Kaupungin kiinteistöjen siirtymistä kaukolämpöön on selvitetty. Vuonna 2020 kaukolämpöön siirtyvät kirjasto, alakaupungin koulu sekä veteraanikoti. Tulevina vuosina vuorossa ovat bastioni, raittiustalo, puistotalo sekä keskuksen liikuntahalli.

Kaukolämpöön siirtyminen tuo tulevina vuosina merkittäviä säästöjä ja olisi kaupungin strategian ja erityisesti Ekologisen Haminan tavoitteiden mukaista.

Vuoden 2020 toteutumaan ei ole odotettavissa muutoksia.

Aluepalvelut

Aluepalveluiden kohdalla aikainen kevät kevensi talvikunnossapitoon kohdistuvia kustannuksia. Vähälumisesta talvesta johtuen katujen hiekan poisto päästiin aloittamaan ennätysaikaisiin.

Myös ulkoliikuntapaikkojen, kuntoratojen ja muiden liikuntareittien kunnostustyöt on aloitettu.

Korvaavan työn tekijöitä tuli aluepalveluille käyttöön. Näin ollen viheralueiden ja tienvierustojen siistimisestä on päästy tekemään laajemmin kuin aiempina vuosina.

Investointien osalta tilanne etenee suunnitellusti. Koronaviruksen vuoksi liikuntahallin remonttia päästään suunnittelemaan vasta vuoden 2021 puolella.

Oolanninpuiston rakentamista on jatkettu.

Urheilukentän huoltorakennuksen osalta kuullaan kaupunkilaisia vuoden 2020 aikana, jotta suunnittelu ja toteuttaminen ensi vuoden puolella saadaan tehtyä.

Skeittirampin päällystäminen saadaan valmiiksi loppukeksän aikana.

Leikkikentistä kunnostetaan Meruksentien leikkikenttä.

Puistoihin on hankittu kymmeniä uusia penkkejä ja istuinryhmiä.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruoka- ja puhtauspalveluiden osalta alkuvuotta on leimannut koronaviruksen aiheuttamat muutokset. Haminassa aloitettiin ensimmäisten kuntien joukossa ruuan jakelu etäopetuksessa oleville koululaisille.

Puhtauspalveluiden puolella hygieniatasoa on nostettu myös koronaviruksesta johtuen. Sairaslomien määrä on ollut hienoisessa laskussa.

Koko yksikön tulot ovat pienentyneet korona sulkujen vuoksi, henkilökunta on kuitenkin ollut koko ajan töissä.

Lisäksi hankintoja on jouduttu tekemään runsaasti esim. kertakäyttörasiat, puhdistus- ja desinfiointiaineet, suojaimet jne.

Kymsoten toimenpiteiden vuoksi asiakasmäärät ovat vähentyneet.

Vuoden 2020 toteuma ei tule toteutumaan odotetusti.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT							
Toimintatulot	23 469 600		23 469 600	12 976 838	55,29	0	23 469 600
Valmistus omaan käyttöön	155 000		155 000	109 236	70,47		155 000
Toimintameno	-22 560 600	280 000	-22 280 600	-12 399 754	55,65		-22 280 600
Toimintakate	1 064 000	280 000	1 344 000	686 320	51,07	0	1 344 000

Vuoden alku on toteutunut suunnitellusti. Valmistus omaan käyttöön painottuu perinteisesti kesään ja syksyyn. Aikainen kevät, latukoneen hankinnan siirtäminen

myöhäisemmäksi sekä sijaisten käytön vähentyminen pienentävät alkuperäistä talousarviota.

Toimielin	LUPAVALIOKUNTA
Tulosalue	Ympäristön ja rakentamisen valvonta
Tulosityksiköt	Rakennusvalvonta, Ympäristönsuojelu ja Terveysterveystoiminta
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Ympäristöpäällikkö

Tehtävä Seudullisen ympäristön- ja terveydensuojelun edistäminen ja valvonta sekä elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Kaavoituksen toteutumisen valvonta sekä ympäristöön sopeutuvan, laadukkaan rakentamisen edistäminen Haminassa.

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Rakennusvalvonta

Asiakaspalvelu on mahdollista myös toimistolla suojautuminen huomioiden. Lupa-asiat hoidetaan Lupapiste-ohjelmistolla kuten ennenkin.

Rakennuspaikoilla tehdään katselmuksia ja tarkastuksia tarpeen mukaan.

Henkilökunta on mahdollisimman paljon etätöissä.

Ympäristönsuojelu

Lupa- ja valvonta-asioita on ollut edelleen vireillä paljon. Valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia on tehty osittain sähköisesti, jotta tarkastus toimipaikassa olisi lyhyt.

Ympäristönsuojelumääräysten luonnokseen on saatu lausuntoja ja valmistelu on aikataulussa. Henkilökunta on edelleen ollut mahdollisimman paljon etätyössä.

Terveystoiminta

Kesän aikana tarkastustoimintaa on palautettu normaaliin Valviran ja Ruokaviraston ohjeiden mukaan riskiperusteisesti.

Eläinlääkintähuollon praktiikassa huomioidaan edelleen koronarajoitukset. Päivystyksestä on tehty kriisitilanteita varten yhteistyösopimus Kymenlaaksoon.

Henkilökunta on mahdollisimman paljon etätyössä.

Päivystys ja eläinsuojeluvalvonta toimivat normaalisti.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
YMPÄRISTÖN JA RAKENTAMISEN VALVONTA							
Toimintatulot	494 200		494 200	303 968	61,51		494 200
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-1 171 800		-1 171 800	-645 866	55,12		-1 171 800
Toimintakate	-677 600		-677 600	-341 898	50,46	0	-677 600

Talousarvio on tässä vaiheessa toteutunut alijäämäisesti, koska kaikkia tuloja ei ole vielä kesän ajalta laskuttettu.

Talousarvion toteutuminen riippuu eläinlääkintähuollon lopullisista kustannuksista.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
VETOVOIMAINEN HAMINA YHTEENSÄ							
Toimintatulot	32 592 300	200 000	32 792 300	18 459 763	56,29	0	32 792 300
Valm. omaan käyttöön	171 500	0	171 500	116 575	67,97	0	171 500
Toimintamenot	-30 382 700	300 000	-30 082 700	-16 343 544	54,33	0	-30 082 700
Toimintakate	2 381 100	500 000	2 881 100	2 232 793	77,50	0	2 881 100

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ							
Toimintatulot	34 718 000	200 000	34 918 000	19 701 377	56,42	0	34 918 000
Valm. omaan käyttöön	171 500	0	171 500	116 575	67,97	0	171 500
Toimintamenot	-156 693 000	312 000	-156 381 000	-87 232 523	55,78	-2 000 000	-158 381 000
Toimintakate	-121 803 500	512 000	-121 291 500	-67 414 572	55,58	-2 000 000	-123 291 500

KAUPUNGIN INVESTOINNIT

Strategisen johtamisen investoinnit

Tulosalue

Toimielin

Vastuuhenkilö

Strategisen johtaminen

Kaupunginhallitus

Kaupunginjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Strategisen johtamisen investoinnit							
Menot	-50 000		-50 000	0	0,00		-50 000
Myynnit			0	475 000		475 000	475 000
Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000	475 000	-950,00	475 000	425 000

Määrärahavaraus on tehty Digitalisaatio-ohjelmaan liittyviin ohjelmistohankintoihin.

Tuloarvioon lisätään HaminaKotka Satama Oy:n SVOP-rahaston palautus 340.000 euroa ja Haminan Hotelli-kiinteistöt Oy:n osakkeiden myyntitulo 135.000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
STRATEGISEN JOHTAMISEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Menot	-50 000	0	-50 000	0	0,00	0	-50 000
Myynnit	0	0	0	475 000		475 000	475 000
Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000	475 000	-950,00	475 000	425 000

Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit

Tulosalue

Toimielin

Vastuuhenkilö

Kasvatus- ja koulutuspalvelut

Kasvatus ja koulutus -valiokunta

Muutosjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Kasvatus- ja koulutuspalvelujen investoinnit							
Menot	-110 000		-110 000	0	0,00		-110 000
Investoinnit netto	-110 000		-110 000	0	0,00	0	-110 000

Määrärahavaraus on tehty perusopetuksen tietotekniikka- ja kalustehankintoihin, joita on jouduttu toteuttamaan koronatilanteesta aiheutuneiden poikkeusolojen vuoksi suunniteltua aikataulua myöhemmin.

Tulosalue

Toimielin

Vastuuhenkilö

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvointivaliokunta

Osallisuusjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Hyvinvoinnin edistämisen investoinnit							
Menot	-420 000		-420 000	-27 139	6,46	360 000	-60 000
Investoinnit netto	-420 000		-420 000	-27 139	6,46	360 000	-60 000

Määrärahavaraus on tehty monipalveluauton hankintaan, Kino Haminan äänentoistojärjestelmän uusimiseen, muraalin eli seinämaalauksen toteuttamiseen sekä kaluste- ja tietotekniikkahankintoihin.

Menoarviosta on vähennetty ensi vuodelle siirtyvän monipalveluauton hankinnasta 330.000 euroa.

Muraaliin varattu 30.000 euroa siirretään aluepalveluille skeittirampin asfaltointia varten.

Kirjaston asiakaspalvelupisteet on uudistettu.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
HYVINVOIVA HAMINALAINEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Menot	-530 000	0	-530 000	-27 139	0	360 000	-170 000
Investoinnit netto	-530 000	0	-530 000	-27 139	5,12	360 000	-170 000

Vetovoimaisen Haminan investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Elinkeino- ja vetovoimapalvelujen investoinnit							
Menot	-130 000		-130 000	-36 571	28,13		-130 000
Investoinnit netto	-130 000	0	-130 000	-36 571	28,13	0	-130 000

Elinkeino- ja vetovoimapalvelujen investoinnit sisältävät Lippumaailman jatkohankkeen ja kaupunginmuseon digiteknikan hankintoja. Suomenlipun aukion suunnittelu on käynnissä.

Kaupunginmuseon digiteknikkaa on uusittu.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kaupunkisuunnittelu
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Maanhankinta ja tonttipalvelut							
Menot	-600 000		-600 000	-419 204	69,87		-600 000
Myyntit	135 000		135 000	43 629	32,32		135 000
Investoinnit netto	-465 000		-465 000	-375 576	80,77	0	-465 000

Kaupunkisuunnittelun investoinneissa on varauduttu kaavojen toteuttamista varten tarvittaviin maanhankintoihin. Myyntitavoite tarkoittaa myytyjen tonttien tasearvoja.

Satama-alueen maanhankinnat käsittävät Hillonlahden pohjoispuolisen kaava-alueen loppujen kiinteistöjen hankinnan. Investoinnit ovat käynnissä.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kiinteistöpalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Kiinteistöpalvelujen peruskorjaus ja muutostyökohteet							
Menot	-1 065 000		-1 065 000	-862 459	80,98		-1 065 000
Myyntit	210 000		210 000	197 202	93,91		210 000
Investoinnit netto	-855 000		-855 000	-2 236 222	261,55	0	-855 000

Kiinteistöpalvelujen investoinnit sisältävät päiväkotien, koulujen ja toimitalojen peruskorjauksia.

Myyntitavoitteessa ovat myytävien rakennusten tasearvot. Saviniemen päiväkodin remontti valmistui aikataulun mukaisesti, kuten myös Uuden-Summan koulun ilmanvaihdon uusiminen.

Husulan koulun 2-vaiheen työt rakennuksen osalta ovat valmistuneet aikataulun mukaisesti, pihatyöt jatkuvat suunnitellusti. Myös Vehkalahden alakoulun lattioiden uusiminen valmistui suunnitellusti kesän aikana.

Varuskuntakerhon osalta keittiöremontti ja siihen liittyvät työt ovat valmistuneet.

Myyneissä näkyy vanhan paloaseman myynti.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
Saviniemen päiväkodin peruskorjaus							
Menot	-430 000		-430 000	-651 246	151,45	-150 000	-580 000
Myyntit	0		0				0
Investoinnit netto	-430 000		-430 000	-651 246	151,45	-150 000	-580 000

Saviniemen päiväkodin peruskorjaukseen on vuonna 2019 käytetty 435.166 euroa. Kohteen kustannusarvio tulee olemaan 1.115.000 euroa.

Saviniemen päiväkodin kohdalla huomattiin korjaustöiden yhteydessä, että katto on huonossa kunnossa. Katon purkaminen jouduttiin tekemään asbestipurkutöinä ja se kannatti tehdä tässä vaiheessa, kun päiväkodissa ei ole lapsia. Muuten päiväkoti olisi jouduttu tyhjentämään uudestaan katon purkamisen ajaksi.

Liikuntahallin peruskorjauksen suunnitteluun varattu 100.000 euroa jää toteutumatta. Määräraha siirretään Saviniemen päiväkodin peruskorjaukseen. Lisäksi aluepalveluiden investointimäärärahoista siirretään 50.000 euroa kattamaan Saviniemen päiväkodin peruskorjauksen kustannuksia.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitykset	Uusi talousarvio
Husulan koulun liikuntasali ja piha							
Menot	-700 000		-700 000	-919 719	131,39	-150 000	-850 000
Myyntit	0		0				0
Investoinnit netto	-700 000		-700 000	-919 719	131,39	-150 000	-850 000

Husulan koulun liikuntasalin ja pihan korjaukseen on vuonna 2019 käytetty 528.149 euroa. Kohteen kustannusarvio tulee olemaan 1.480.000 euroa.

Lisäksi jätetila jouduttiin rakentamaan alkuperäisistä suunnitelmista poiketen LVI-teknisten laitteiden tilantarpeen lisääntyttyä.

Aluepalveluiden investointimäärärahoista siirretään 150.000 euroa kattamaan Husulan koulun liikuntasalin ja pihan kustannuksia.

Husulan liikuntasalin kohdalla lisätöitä ovat aiheuttaneet mm. yllätyksenä tulleet asbestipurkutyöt, piha-alueen louhintatyöt sekä paloilmoinnin laitteiston päivitys- ja laajennustyöt. Nämä viimeisimmät tulivat tehtäväksi paloviranomaisen määräyksestä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Uusi paloasema							
Menot	-2 788 800		-2 788 800	-1 155 971	41,45		-2 788 800
Rahoitusosuudet	63 300		63 300	0			63 300
Investoinnit netto	-2 725 500		-2 725 500	-1 155 971	42,41	0	-2 725 500

Rahoitusosuuksissa on palosuojelurahaston avustus. Paloasema valmistuu alkuvuodesta 2021.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Liikuntahallin peruskorjaus							
Menot	-100 000		-100 000	0	0,00	100 000	0
Investoinnit netto	-100 000		-100 000	0	0,00	100 000	0

Liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelu siirtyy vuoden 2021 puolelle. Määräraha siirretään kattamaan kiinteistöpalveluiden investointeja.

Tulosalue
Toimielin
Vastuhenkilö

Aluepalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Aluepalvelujen investoinnit							
Menot	-2 560 000		-2 560 000	-798 967	31,21	170 000	-2 390 000
Myynnit							
Investoinnit netto	-2 560 000		-2 560 000	-798 967	31,21	170 000	-2 390 000

Aluepalvelujen investoinnit sisältävät ulkoilalueiden, lähi-liikuntapaikkojen ja leikkipaikkojen peruskorjaukset.

Asunto- ja teollisuusalueisiin ja katujen saneeraukseen, päällystämiseen ja valaistukseen varataan määrärahaa.

Valaistuksen korjaamisen osalta kilpailutus on päättynyt ja Poitzintiellä on urakka käynnissä. Myös Kubbenkadun rakentaminen on käynnistymässä.

Liikenneturvallisuuteen liittyviä parannuksia tehdään turvallisuussuunnitelman perusteella.

Aluekuivatusta tehdään normaalissa laajuudessa. Leiritien osalta työt ovat käynnissä.

Osa kohteista alittaa alkuperäisen kustannusarvion.

Pöylinjoen sillan toteuttaminen siirtyy tuleville vuosille.

Kiinteistöpalveluille siirretään investointimäärärahoista 200.000 euroa.

Hyvinvoinnin edistämisen investoinneista siirretään 30.000 euroa aluepalveluihin skeittirampin asfaltointia varten.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Oolanninpuisto							
Menot	-500 000		-500 000	-179 282	35,86		-500 000
Investoinnit netto	-500 000		-500 000	-179 282	35,86	0	-500 000

Oolannin puiston investoinnit sisältävät puiston loppuun rakentamisen. Työt etenevät suunnitelmien mukaisesti.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Tervasaaren venelaituri							
Menot	-1 000 000		-1 000 000	-21 049	2,10		-1 000 000
Investoinnit netto	-1 000 000		-1 000 000	-21 049	2,10	0	-1 000 000

Tervasaaren venelaitureiden perusparannus vuosina 2020-2021. Vuoden 2020 työt aloitetaan syksyllä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
VETOVOIMAISEN HAMINAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Menot	-9 873 800	0	-9 873 800	-5 044 467	319	-30 000	-9 903 800
Rahoitusosuudet	63 300	0	63 300	0	0	0	63 300
Myynnit	345 000	0	345 000	240 831	126	0	345 000
Investoinnit netto	-9 465 500	0	-9 465 500	-4 803 637	50,75	-30 000	-9 495 500

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Investointimenot	-10 453 800	0	-10 453 800	-5 071 606	319	330 000	-10 123 800
Rahoitusuudet yht.	63 300	0	63 300	0	0,00	0	63 300
Myyntit yht.	345 000	0	345 000	715 831	207,49	475 000	820 000
Investoinnit netto	-10 045 500	0	-10 045 500	-4 355 775	43,36	805 000	-9 240 500

RAHOITUS

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Strateginen johtaminen
Kaupunginhallitus
Talouspäällikkö

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
RAHOITUS							
Verotulot	86 500 000	-4 100 000	82 400 000	53 132 102	64,48	4 100 000	86 500 000
Valtionosuudet	41 221 500	2 253 700	43 475 200	24 937 477	57,36	2 787 800	46 263 000
Rahoitustuotot	2 795 000		2 795 000	2 553 925	91,37	-93 000	2 702 000
Rahoitustuotot yht.	130 516 500	-1 846 300	128 670 200	80 623 504	62,66	6 794 800	135 465 000
Rahoituskulut	-656 000		-656 000	-579 523	88,34	-212 700	-868 700
Rahoitus yhteensä	129 860 500	-1 846 300	128 014 200	80 043 982	62,53	6 582 100	134 596 300

Verotulot on tarkistettu Kuntaliiton syyskuun alussa julkaisteman kuntakohtaisen veroennustekehikon perusteella alkuperäisen talousarvion mukaiseksi.

Peruspalvelujen valtionosuus kasvaa VM:n 7.8.2020 muutospäätöksen mukaisesti 2,8 miljoonaa euroa. Muutospäätöksellä korvataan kunnille koronavirusepidemiasta aiheutuneita talousvaikutuksia. Aiemmat koronatukipäätökset huomioiden valtionosuudet toteutuvat noin 5,0 miljoonaa alkuperäistä talousarviota suurempina.

Rahoitustuotot alenevat Haminan Energia Oy:n lainajärjestelyistä johtuen 288.000 euroa ja kasvavat arvioitua suurempien osinkotulojen johdosta 195.000 euroa.

Rahoituskuluja kasvattaa 212.700 euroa pääomainsaata-
van myynti ja arvonalennus (kv 16.6.2020 § 26).

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Korvaus vesiliikelaitoksen peruspääomasta							
Rahoitustuotot	450 000		450 000	262 500	58,33		450 000
	450 000	0	450 000	262 500	58,33	0	450 000

Haminan Vesi -liikelaitoksen peruspääomasta peritään euromääräinen korvaus, joka on noin 3,4 % laitoksen peruspääomasta.

Antolainojen muutokset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Antolainojen muutokset							
Lisäykset	-100 000	-600 000	-700 000	-468 904	66,99	-457 200	-1 157 200
Vähennykset	179 000		179 000	480 280	268,31	400 000	579 000
	79 000	-600 000	-521 000	11 376	-2,18	-57 200	-578 200

Pitkäaikaisten lainojen muutokset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
Pitkäaikaisten lainojen muutokset							
Lisäykset	11 500 000	1 335 000	12 835 000	11 634 866	90,65		12 835 000
Vähennykset	-9 731 000	-1 335 000	-11 066 000	-6 742 065	60,93		-11 066 000
	1 769 000	0	1 769 000	4 892 801	276,59	0	1 769 000

RAHOITUS YHTEENSÄ

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitykset	Uusi talousarvio
RAHOITUS YHTEENSÄ							
Tulot yhteensä	142 645 500	-511 300	142 134 200	93 001 150	65,43	7 194 800	149 329 000
Menot yhteensä	-10 487 000	-1 935 000	-12 422 000	-7 790 492	62,72	-669 900	-13 091 900
	132 158 500	-2 446 300	129 712 200	85 210 659	65,69	6 524 900	136 237 100

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA							
sisäiset ja ulkoiset erät ilman vesiliikelaitosta	Talousarvio 2020	Talosalvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos-esitys	Talousarvio 2020 Osv II
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	8 198 200		8 198 200	4 234 023	51,6		8 198 200
Maksutuotot	1 144 200		1 144 200	505 408	44,2		1 144 200
Tuet ja avustukset	988 100		988 100	639 177	64,7		988 100
Muut toimintatuotot	24 387 500	200 000	24 587 500	14 322 769	58,3		24 587 500
Tuotot yhteensä	34 718 000	200 000	34 918 000	19 701 378	56,4	0	34 918 000
Valmistus omaan käyttöön	171 500		171 500	116 575	68,0		171 500
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-27 269 500	-104 200	-27 373 700	-15 470 358	56,5		-27 373 700
Henkilöstökorvaukset	198 000		198 000	192 510	97,2		198 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-7 322 600	-17 700	-7 340 300	-4 147 626	56,5		-7 340 300
Muut henkilösivukulut	-1 007 200	-4 100	-1 011 300	-528 589	52,3		-1 011 300
Palvelujen ostot	-97 878 500	367 000	-97 511 500	-53 938 238	55,3	-2 000 000	-99 511 500
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-6 052 400	17 500	-6 034 900	-3 414 405	56,6		-6 034 900
Avustukset	-2 531 000	12 000	-2 519 000	-1 471 140	58,4		-2 519 000
Muut toimintakulut	-14 829 800	41 500	-14 788 300	-8 454 677	57,2		-14 788 300
Kulut yhteensä	-156 693 000	312 000	-156 381 000	-87 232 523	55,8	-2 000 000	-158 381 000
TOIMINTAKATE	-121 803 500	512 000	-121 291 500	-67 414 571	55,6	-2 000 000	-123 291 500
Verotulot	86 500 000	-4 100 000	82 400 000	53 132 102	64,5	4 100 000	86 500 000
Valtionosuudet	41 221 500	2 253 700	43 475 200	24 937 477	57,4	2 787 800	46 263 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	580 000		580 000	155 622	26,8	-288 000	292 000
Muut rahoitustuotot	2 665 000		2 665 000	2 660 803	99,8	195 000	2 860 000
Korkokulut	-650 000		-650 000	-360 245	55,4		-650 000
Muut rahoituskulut	-6 000		-6 000	-219 278	3654,6	-212 700	-218 700
VUOSIKATE	8 507 000	-1 334 300	7 172 700	12 891 911	179,7	4 582 100	11 754 800
Poistot	-7 500 000		-7 500 000	-4 370 842	58,3		-7 500 000
TILIKAUDEN YLI-/LIJÄÄMÄ	1 007 000	-1 334 300	-327 300	8 521 069	-2603,4	4 582 100	4 254 800

RAHOITUSLASKELMA

	Talousarvio 2020	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 31.7.2020	Tot %	Muutos- esitys	Talousarvio 2020 Osv II
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta							
Tulorahoitus	8 507 000	-1 334 300	7 172 700	12 928 932	180,25	4 582 100	11 754 800
Vuosikate	8 507 000	-1 334 300	7 172 700	12 891 911	179,74	4 582 100	11 754 800
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	37 021			0
Investoinnit	-10 045 500	0	-10 045 500	-4 392 796	43,73	805 000	-9 240 500
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-10 453 800		-10 453 800	-5 071 606	48,51	330 000	-10 123 800
Rahoitusosuudet investointeihin	63 300		63 300	0	0,00		63 300
Pys.vast.hyödykk. luovutustulot	345 000		345 000	678 810	196,76	475 000	820 000
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1 538 500	-1 334 300	-2 872 800	8 536 136	-297,14	5 387 100	2 514 300
Rahoitustoiminnan kassavirta							
Antolainauksen muutokset	79 000	0	-521 000	11 376	-2,18	-57 200	-578 200
Antolainasaamisten lisäykset	-100 000	-600 000	-700 000	-468 904	66,99	-457 200	-1 157 200
Antolaisaamisten vähennykset	179 000		179 000	480 280	268,31	400 000	579 000
Lainakannan muutokset	1 769 000	0	1 769 000	8 892 801	502,70	0	1 769 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 500 000	1 335 000	12 835 000	11 634 866	90,65	0	12 835 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 731 000	-1 335 000	-11 066 000	-6 742 065	60,93	0	-11 066 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0		0	4 000 000			0
Muut maksuvalmiuden muutokset	150 000		150 000	-1 523 571	-1015,71		150 000
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	1 998 000	0	1 398 000	7 380 606	527,94	-57 200	1 340 800
Rahavarojen muutos	459 500	-1 334 300	-1 474 800	15 916 742	-1079,25	5 329 900	3 855 100

HAMINAN VESI -LIIKELAITOS

Tulosalue	Haminan Vesi -liikelaitos
Tulosyksiköt	Hallinto ja asiakaspalvelu, Verkostot ja laitokset
Toimielin	Vesiliikelaitoksen johtokunta
Vastuhenkilö	Toimitusjohtaja
Tehtävä	Tuottaa laadukkaita vesihuoltopalveluita alueen asukkaalle ja yrityksille ja tukea kaupungin kehittämistavoitteita. Vesihuollon tavoitteena on vähentää saneerausvelan määrän puoleen nykyisestä vuoteen 2025 mennessä ja mahdollistaa osaltaan kasvuohjelman mukaisen 21 000 asukkaan ja 500 uuden työpaikan tavoitteen saavuttamisen.

TILANNEKATSAUS 31.7. JA ARVIO KOKO VUODEN TOTEUTUMISESTA

Vuosi on edennyt suunnitelman mukaisesti. Teollisuuden vedenkulutus on pysynyt edellisvuoden tasolla ja urakat ovat pääpiirteittäin edenneet suunnitellun mukaisesti. Verkostojen ja laitosten korjaukset, asiakaspalvelu ja laskutus on toiminut normaalisti, vaikka toimisto on ollut koronaviruksen takia suljettuna ja puolet henkilökunnasta etätöissä.

loppukesästä uudelleen käyntiin. Muilta osin kehittämishankkeet jatkuvat normaalisti.

Toinen vuosineljännes oli talouden osalta hieman arvioitua parempi. Ennusteen perusteella koko vuodesta tulee reilusti ylijäämäinen.

Etäluettavien mittareiden vaihtotyöt jouduttiin keskeyttämään keväällä Koronaviruksen takia. Vaihtotyöt on saatu

SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2018	Toteutuma 31.7.
Kestävä talous ja omaisuuden hallinta	Tulorakenne on kustannusrakenteen mukainen	Perusmaksujen osuus liikevaihdosta nostetaan 30 %:tiin suunnittelu-kauden loppuun mennessä	16	30
		Huleveden tulos ylijäämäisen suunnittelukauden loppulla	-85 000	Ei voida arvioida kesken vuotta
	Saneerausvelan hallinta vesihuolto-verkoston saneerauksin	Saneerattu verkostopituus km	3,5	0,5
		Saneeratut jv-pumppaamot kpl	3	1

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2018	Toteutuma 31.7.
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen	Paljon vettä käyttävien teollisuuslaitosten toimintaedellytysten parantaminen	Käyttömaksuja alennetaan. Tavoitteena päästä alle valtakunnallisen keskiarvon.	Vesi 1,66 Jätevesi 2,28	1,61 2,22
		Veden ja jäteveden siirtokapasiteettia kasvatetaan.		Hankkeet etenevät suunnitellusti

Talousarvion toteutuminen

	Talousarvio 2020	Toteutunut 31.7.2020	Jäljellä	Tot %
Liikevaihto	6 236 600	3 436 556	2 800 044	55,10
Valmistus omaan käyttöön	35 000	22 019	12 981	62,91
Liiketoiminnan muut tuotot	250 000		250 000	0,00
Materiaalit ja palvelut	-2 700 800	-1 419 681	-1 281 119	52,57
Henkilöstökulut	-723 900	-406 278	-317 622	56,12
Poistot ja arvonalentumiset	-2 500 000	-1 328 696	-1 171 304	53,15
Liiketoiminnan muut kulut	-45 500	-89 065	43 565	195,75
Liikelylijäämä	551 400	214 855	336 545	38,97
Rahoitustuotot ja -kulut	-32 000	-15 956	-16 044	49,86
Korvaus peruspääomasta	-450 000	-262 500	-187 500	58,33
Tilikauden tulos	69 400	-63 601	133 001	-91,64

Investointien toteutuminen

	Talousarvio 2020	Toteutunut 31.7.2020	Jäljellä	Tot-%
Investointimenot	-3 730 000	-2 061 742	-1 668 258	55,27
Investointitulot	0	0	0	
Investoinnit netto	-3 730 000	-2 061 742	-1 668 258	55,27

Urakat etenevät pääsääntöisesti suunnitellusti. Hillonlahden paineviemäri, Poitzintien ensimmäinen vaihe ja Leiritien talviurakka on saatu päätökseen. Poitzintien ja Leiritien toinen vaihe on käynnissä ja Pihlajatie-Pajutie urakka on kilpailutuksessa. Hillonlahden ja Horjalviikintie välinen urakka on myöhässä alkuperäisestä aikataulusta, mutta se saadaan käyntiin vielä tämän vuoden puolella.

Vehkalahden vanhan päävesijohdon saneerausurakka välillä Mäkelänkankaan paineenkorottamo - Suortintie on alkamassa uutena urakkana.

Rautatiekadun pumppaamourakka on saatu valmiiksi.